

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД

ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022 Г.
ПРИДРУЖЕН С ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

Индивидуален отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	Бележки	2022	2021
Приходи от лихви		310,785	308,556
Разходи за лихви		(40,045)	(45,412)
Нетен лихвен доход	6	270,740	263,144
Приходи от такси и комисиони		172,990	143,015
Разходи за такси и комисиони		(33,475)	(24,150)
Нетен доход от такси и комисиони	7	139,515	118,865
Нетни приходи от търговски операции	8	19,717	15,380
Други нетни оперативни приходи	9	14,195	11,368
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ		444,167	408,757
Административни разходи	10	(205,113)	(179,441)
Други приходи/(разходи), нетно	12	(12,960)	4,754
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ОБЕЗЦЕНКА		226,094	234,070
Обезценка	11	(135,349)	(122,494)
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ		90,745	111,576
Разходи за данъци	13	(9,540)	(11,493)
НЕТНА ПЕЧАЛБА		81,205	100,083
Други всеобхватни доходи за периода			
Позиции, които следва или могат да бъдат рекласифицирани в печалба или загуба			
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		(21,860)	(8,968)
Общо други всеобхватни доходи		(21,860)	(8,968)
ОБЩО ВСЕОБХВАТНИ ДОХОДИ		59,345	91,115

Отчетът за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 74.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 30 март 2023 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор

Чавдар Златев
Изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Ралица Богоева
Изпълнителен директор

Янко Караколев
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 30/03/2023 г.:

Атанасиос Петропулос
Прокурист

Мазарс ООД

Ива Славкова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Георги Тренчев, управител
Регистриран одитор
отговорен за одита

ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ
ООД

Индивидуален отчет за финансовото състояние към 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	Бележки	2022	2021
АКТИВИ			
Парични средства и вземания от централни банки	14	1,911,371	1,868,853
Инвестиции в ценни книжа	15	2,598,137	1,482,699
Вземания от банки и финансови институции	16	264,984	87,412
Вземания от клиенти	17	6,384,541	6,315,581
Имоти и оборудване	18	98,240	75,881
Нематериални активи	19	14,925	13,831
Деривати държани за управление на риска		1,609	1,042
Активи придобити като обезпечения	21	412,996	450,987
Инвестиционни имоти	22	750,324	732,850
Инвестиции в дъщерни дружества	23	38,526	45,873
Активи с право на ползване	24	124,159	77,725
Други активи	25	114,246	116,136
ОБЩО АКТИВИ		12,714,058	11,268,870
ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Задължения към банки	26	45,703	29,879
Задължения към други клиенти	27	10,798,450	9,425,251
Други привлечени средства	28	116,487	106,271
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата		8,488	2,164
Хибриден дълг	29	256,861	320,733
Деривати държани за управление на риска		-	2,166
Отсрочени данъчни пасиви	20	27,823	26,608
Текущи данъчни пасиви		398	1,332
Лизингови задължения	24	124,240	77,785
Други пасиви	30	7,399	7,817
ОБЩО ПАСИВИ		11,385,849	10,000,006
Акционерен капитал	31	149,085	149,085
Премии от емисии на акции	31	250,017	250,017
Законови резерви	31	39,861	39,861
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		(15,315)	6,545
Преоценъчен резерв на недвижими имоти		4,500	4,500
Други резерви и неразпределена печалба	31	900,061	818,856
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		1,328,209	1,268,864
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		12,714,058	11,268,870

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страниците от 5 до 74.
 Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 30 март 2023 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
 Главен изпълнителен директор

Чавдар Златев
 Изпълнителен директор

Светозар Попов
 Изпълнителен директор

Ралица Богоева
 Изпълнителен директор

Янко Караколев
 Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 30/03/2023 г.:
 Атанасиос Петропулос
 Прокуриснт

Ива Славкова
 Регистриран одитор
 отговорен за аудита

Георги Тренчев, управител, Регистриран
 одитор отговорен за аудита

Индивидуален отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	2022	2021
Нетен паричен поток от основна дейност		
Нетна печалба	81,205	100,083
Корекции за непарични операции		
Обезценка	135,349	122,493
Нетен лихвен доход	(270,740)	(263,145)
Амортизация на материални и нематериални дълготрайни активи	12,060	11,379
Начислени данъци	9,540	11,433
(Печалби) от продажба и отписване на материални и нематериални дълготрайни активи, нетно	(5)	(11)
Загуби от продажби на други активи, нетно	1,134	6,025
(Положителна) преоценка на инвестиционни имоти	(14,769)	(30,340)
	(46,226)	(42,083)
Промени в активите, участващи в основната дейност		
(Увеличение) на финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	(2,859)	(1,914)
Намаление/(увеличение) на финансовите активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	406,355	(241,685)
Намаление/(увеличение)/намаление на вземания от банки и финансови институции	2,869	(4,109)
(Увеличение) на вземания от клиенти	(297,535)	(491,458)
(Увеличение)/намаление на други активи	(43,499)	47,765
	65,331	(691,401)
Промени в пасивите, участващи в основната дейност		
Увеличение на задължения към банки	15,823	15,539
Увеличение на задължения към други клиенти	1,375,988	342,450
Нетно Увеличени/(намаление) на други пасиви	42,896	(60,371)
	1,434,707	297,618
Получени лихви	395,403	346,863
Платени лихви	(49,705)	(62,497)
Получени дивиденди	578	401
(Платен) данък върху печалбата	(5,528)	(3,853)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ	1,794,560	(154,952)
Паричен поток от инвестиционна дейност		
(Придобиване) на дълготрайни материални и нематериални активи	(35,523)	(13,464)
Продажби на дълготрайни материални и нематериални активи	15	34
Продажби на други активи	44,708	14,037
(Увеличение) на инвестиции	(1,540,427)	(117,365)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ	(1,531,227)	(116,758)
Финансиране		
Увеличение на други заемни средства	16,679	4,238
(Намаление)/увеличение на подчинени пасиви	(57,275)	53,068
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ФИНАНСИРАНЕ	(40,596)	57,306
НЕТНО (НАМАЛЕНИЕ)/УВЕЛИЧЕНИЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	222,737	(214,404)
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА	1,915,640	2,130,044
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА	2,138,377	1,915,640

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 74.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 30 март 2023 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор

Чавдар Златев
Изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Ралица Богоева
Изпълнителен директор

Янко Караколев
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 30/03/2023 г.:
Атанасиос Петропулос
Прокуриснт

Мазарс ООД

Ива Славкова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Георги Тренчев, управител
Регистриран одитор
отговорен за одита

ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ ООД

Индивидуален отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	Акционерен капитал	Премии от емисии	Други резерви и неразпределена печалба	Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа	Преоценъчен резерв на недвижимите имоти	Законови резерви	Общо
Салдо към 1 януари 2021 г.	149,085	250,017	718,773	15,513	4,500	39,861	1,177,749
Общо всеобхватни доходи за периода							
Нетна печалба за 2021 г.	-	-	100,083	-	-	-	100,083
Други всеобхватни доходи за периода							
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	-	(8,968)	-	-	(8,968)
Салдо към 31 декември 2021 г.	149,085	250,017	818,856	6,545	4,500	39,861	1,268,864
Общо всеобхватни доходи за периода							
Нетна печалба за 2022 г.	-	-	81,205	-	-	-	81,205
Други всеобхватни доходи за периода							
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	-	(21,860)	-	-	(21,860)
Салдо към 31 декември 2022 г.	149,085	250,017	900,061	(15,315)	4,500	39,861	1,328,209

Отчетът за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 74.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 30 март 2023 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор

Чавдар Златев
Изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Ралица Богрева
Изпълнителен директор

Янко Караколев
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 30/03/2023 г.:
Атанасиос Петропулос
Прокурист

Мазарс ООД

Ива Славкова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Георги Тренчев, управител
Регистриран одитор
отговорен за одита

ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ
ООД

Бележки към финансовите отчети

1. База за изготвяне на финансовите отчети

(а) Правен статут

„Първа инвестиционна банка“ АД (Банката) е създадена през октомври 1993 г. в Република България и понастоящем има седалище и адрес на управление: гр. София, бул. Цариградско шосе 111П.

Банката има пълен банков лиценз, издаден от Българската народна банка (БНБ), според който може да извършва всички банкови операции, разрешени от българското законодателство.

Банката има чуждестранни дейности в Кипър, чрез свой клон.

В резултат на успешно първично публично предлагане на нови акции на Българската фондова борса - София, Банката е регистрирана като публично дружество в Регистъра на Комисията за финансов надзор в съответствие с разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа на 13 юни 2007 г.

Системата на управление на Банката е двустепенна, като се състои от Управителен и Надзорен съвет, със следните членове:

• **Управителен съвет**

- о Г-н Никола Бакалов – Главен изпълнителен директор
- о Г-н Светозар Попов – Изпълнителен директор
- о Г-н Чавдар Златев – Изпълнителен директор
- о Г-жа Ралица Богоева – Изпълнителен директор
- о Г-н Янко Караколев – член на Управителния съвет
- о Г-жа Надя Кошинска – член на Управителния съвет

• **Надзорен съвет**

- о Г-н Евгени Луканов – Председател на Надзорния съвет
- о Г-н Йордан Скорчев – член на Надзорния съвет
- о Г-н Георги Мутафчиев – член на Надзорния съвет (починал на 03.07.2021 г. и участието му е заличено на 13.12.2021 г.)
- о Г-жа Радка Минева – член на Надзорния съвет
- о Г-жа Мая Георгиева – член на Надзорния съвет
- о Г-н Юрки Коскело – член на Надзорния съвет

Броят на персонала към 31 декември 2022 г. е 2,454 души (към 31 декември 2021 г. 2,466).

Крайните собственици на Банката са оповестени по-долу в бележка 31.

Бележки към финансовите отчети

1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение

(b) Приложими стандарти

Индивидуалните финансови отчети са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейската комисия.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО налага използването на определени съществени счетоводни преценки и изисква ръководството да прави отсъждания в процеса на прилагане на счетоводните политики на Банката. Областите, включващи една по-висока степен на преценка и сложност или области, където преценките и предположенията имат важно значение за финансовите отчети, са показани в бележка 2 (г).

(c) Представяне на финансовите отчети

Финансовите отчети са представени в български левове, закръглени до хиляда лева.

Финансовите отчети са изготвени съгласно принципа на справедливата стойност за деривативните финансови инструменти, финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, инвестиционните имоти, както и активите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Другите финансови активи и пасиви, както и нефинансовите активи и пасиви, са отчетени по амортизирана или историческа стойност.

Настоящите финансови отчети на Банката не са консолидирани. Тези индивидуални финансови отчети представляват неразделна част от консолидираните финансови отчети. Информация за основни доходи на акция е представена в консолидираните финансови отчети.

(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2022 г.

Следните изменения на съществуващите стандарти, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и приети от ЕС, са в сила за текущия период:

- МСФО 3 Бизнес комбинации – извършена е актуализация на препратките към Концептуалната рамка с изменения на МСФО 3 Бизнес комбинации, без да се променят по същество отчетните изисквания.
- МСС 16 Имоти, машини и съоръжения – изменение на стандарта по отношение на „Приходи преди привеждането на актива в местоположението и в състоянието, необходими за неговата експлоатация“. Забранява се приспадането от стойността на даден имот, машини и съоръжения на всякакви приходи от продажба на произведена продукция, преди привеждането на този актив в местоположението и в състоянието, необходими за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството. Вместо това предприятията признават приходите от продажбата на продукция и разходите за производството ѝ в печалбата или загубата.
- МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи – изменението касае промени в обременяващите договори. Разходите за изпълнение на договор се прецизират, като се уточнява, че „разходите за изпълнение на договор“ включват „разходите, които са пряко свързани с договора“. Разходите, които са пряко свързани с договор, могат да бъдат или допълнителни разходи за изпълнението на този договор, или разпределение на други разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договорите.
- МСФО 1 Прилагане за първи път на международните стандарти за финансово отчитане - Изменението позволява на дъщерно дружество, което прилага параграф Г16 (а) от МСФО 1, да оценява кумулативни разлики при прилагане за пръв път на МСФО, като използва стойностите, отчетени в консолидираните отчети от неговото предприятие майка, въз основа на датата на преминаване към МСФО на предприятието майка.
- МСФО 9 Финансови инструменти - Изменението изяснява кои такси включва предприятието, когато прилага теста „10%“ в параграф Б3.3.6 от МСФО 9 при оценка дали да отпише финансов пасив. Предприятието включва само такси, платени или получени между предприятието-кредитополучател, и заемодателя, включително такси, платени или получени или от предприятието, или от заемодателя, от името на другия.

Бележки към финансовите отчети

1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение

(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2022 г., продължение

- МСФО 16 Лизинг - Изменението на МСФО 16 премахва от илюстративните примери този пример за възстановяването от лизингодателя на подобрения на наети активи, за да се елиминира всяко потенциално объркване относно третирането на стимулите за лизинг, които могат да възникнат поради начина, по който стимулите за лизинг са илюстрирани в този пример.

- МСС 41 Земеделие - Изменението премахва изискването в параграф 22 от МСС 41 да се изключват данъчните парични потоци при измерване на справедливата стойност на биологичен актив, използвайки метода на настоящата стойност. Това изменение ще осигури съответствие с изискванията на МСФО 13.

Приемането на тези изменения в съществуващите стандарти не доведе до промени в счетоводната политика на Банката.

(e) Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Банката

Следните нови стандарти, изменения и тълкувания на съществуващите стандарти, които също са издадени, но все още не са в сила, не се очаква да окажат съществено въздействие върху финансовите отчети на Банката.

- МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС

МСФО 17 замества МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква прилагането на модел за текущо оценяване, съгласно който преценките се преразглеждат през всеки отчетен период. Договорите са оценяват, като се използват:

- дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности;

- изрична корекция за риск, и

- надбавка за договорени услуги, представляваща нереализираната печалба по договора, която се признава като приход през периода на покритие.

Стандартът позволява избор при признаването на промени в нормата на дисконтиране или в печалбата или загубата, или в другия всеобхватен доход. Новите правила ще се отразят на финансовите отчети и на основните показатели на всички дружества, които издават застрахователни договори.

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети и МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводните политики в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Банката оповестява съществената информация свързана със счетоводната политика, вместо основните счетоводни политики. Измененията поясняват, че информацията за счетоводната политика е съществена, ако потребителите на финансовите отчети на предприятието се нуждаят от нея, за да разберат друга съществена информация във финансовите отчети и ако предприятието разкрива несъществена информация за счетоводната политика, тази информация не трябва да преобладава над съществената информация за счетоводната политика.

- Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Измененията въвеждат определението за счетоводни приблизителни оценки и включват други изменения към МСС 8, които помагат на дружествата да разграничават промените в счетоводните приблизителни оценки от промените в счетоводните политики. Измененията ще помогнат на дружествата да подобрят качеството на оповестяванията на счетоводната политика, така че информацията да бъде по-полезна за инвеститорите и другите основни потребители на финансовите отчети.

- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични трансакции в сила от 1 януари 2023 г., прието от ЕС

Предприятието трябва да прилага измененията в стандарта за трансакциите, които възникват на или след началото на най-скорошния представен сравнителен период. Също така Банката следва да признава в началото на най-скорошния представен сравнителен период отсрочени

Бележки към финансовите отчети

1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение

(e) Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Банката, продължение

данъци за всички временни разлики, свързани с лизингови договори и задължения за извеждане от експлоатация и да признава кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, ако е приложимо) на съответната дата.

- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС.

Измененията касаят оповестяването на сравнителната информация относно финансовите активи, представена при първоначалното прилагане на МСФО 17. Измененията имат за цел да помогнат на дружествата да избегнат временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори и следователно да подобрят полезността на сравнителната информация за потребителите на финансовите отчети.

МСФО 17 Застрахователни договори и МСФО 9 Финансови инструменти имат различни изисквания за преход. За някои застрахователи тези разлики могат да доведат до временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори в сравнителната информация, която те представят във финансовите си отчети, когато прилагат МСФО 17 и МСФО 9 за първи път.

Измененията ще помогнат на застрахователите да избегнат тези временни счетоводни несъответствия и следователно ще подобрят полезността на сравнителната информация за инвеститорите чрез възможността да представят сравнителна информация за финансовите активи.

(f) Документи, издадени от СМСС/КРМСФО, които не са одобрени за прилагане от ЕС:

Следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са одобрени за прилагане от ЕС и съответно не са взети предвид от Банката при изготвянето на финансовите отчети.

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС.
- Изменения на МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г. Все още не са приети от ЕС

2. Основни елементи на счетоводната политика

(a) Признаване на приходи

(i) Лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават в печалбата или загубата съгласно принципа на начисляването на база ефективна доходност на актива (пасива) или съответната променлива доходност. Ефективният лихвен процент е този, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания и постъпления през срока на съществуване на финансовия актив или пасив до балансовата стойност на актива или пасива. Когато изчислява ефективния лихвен процент, Банката оценява бъдещите парични потоци, отчитайки всички договорни условия на финансовия инструмент без бъдещите загуби от кредита.

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички комисиони, получени или платени, както и отстъпки или премии, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Транзакционните разходи са вътрешно присъщи разходи, директно отнасящи се към придобиването, емитирането или отписването на финансов актив или пасив.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(a) Признаване на приходи, продължение

(i) *Лихви, продължение*

Лихвеният приход се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната стойност на финансовия актив, с изключение на обезценените активи, за които ефективният лихвен процент се прилага върху амортизираната стойност на финансовия актив.

(ii) *Такси и комисиони*

Приходите от и разходите за такси и комисиони от финансови услуги на Банката се признават в печалбата или загубата, когато съответната услуга е извършена.

(iii) *Нетни приходи от търговски операции*

Нетните приходи от търговски операции включват приходи и разходи от продажби и промени в справедливата стойност на финансови активи и пасиви за търгуване, както и приходите от търговия с чуждестранна валута и курсовите разлики, произтичащи от преоценката на откритата валутна позиция на Банката.

(iv) *Дивиденди*

Приходите от дивиденди се признават, когато се реализира правото за тяхното получаване. Обикновено това е датата, към която държателите на акции и дялове могат да получат одобрения дивидент.

(b) Принципи на отчитане на инвестиции в дъщерни предприятия

Инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислената обезценка.

(c) Валутни операции

(i) *Функционална валута и валута на представяне*

Финансовите отчети са представени в български левове, която е функционалната валута и валутата на представяне на Банката.

(ii) *Сделки и салда*

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчет за финансово състояние. Курсовата разлика, произтичаща от парични позиции е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута превалутутирана по курса в края на периода. Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност.

(iii) *Чуждестранни дейности*

Функционалната валута на чуждестранните дейности в Кипър ръководството приема, че е евро. При определяне на функционалната валута на чуждестранните дейности се взема предвид, че те осъществяват своята дейност като продължение на дейността на основната отчетна единица.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи

(i) *Признаване*

Банката признава финансов актив когато стане страна по договорните условия на инструмента. Банката първоначално признава търговските и другите вземания към датата на транзакцията. Вземанията от клиентите възникват, когато сумите се предоставят на кредитополучателите. Всички финансови активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс, в случай на финансов актив не по справедлива стойност в печалба или загуба, транзакционните разходи пряко отнасящи се до придобиването на финансовия актив.

Банката класифицира финансовите си активи в следните категории: финансови активи отчитани по амортизирана стойност; финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход; финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Ръководството определя класификацията на инвестициите при първоначалното им признаване съобразно бизнес модела за управление на дадения клас финансови активи и договорните характеристики на паричните потоци на финансовия актив.

(ii) *Финансови активи отчитани по амортизирана стойност*

Дългови инструменти, които Банката държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва, се отчитат по амортизирана стойност. След първоначалното признаване активите се отчитат по амортизирана стойност.

Отчитането по амортизирана стойност изисква прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Амортизираната стойност на финансов актив пасив е стойността по която финансовият актив е отчетен първоначално, намалена с погашенията по главницата плюс или минус натрупаната амортизация с използване на метода на ефективния лихвен процент на всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж и намалена с обезценката.

(iii) *Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход*

Дългови инструменти, които Банката държи в рамките на бизнес модел с цел както събиране на договорените парични потоци така и продажба на актива и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. След първоначалното признаване активът се оценява по справедлива стойност с отчитане на промените в справедливата стойност в преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа (другия всеобхватен доход). Когато дълговият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход се прехвърлят в печалбата или загубата.

(iv) *Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата*

Позицията съдържа две подкатегории: финансови активи държани за търгуване и финансови активи, които не са класифицирани в горните две категории. Даден финансов актив се класифицира в тази категория ако е придобит с цел продажба в кратък срок или договорните му характеристики не отговарят на условието да пораждат плащания единствено на главница и лихва. Деривативите също се категоризират като държани за търгуване, освен ако не са определени за хеджиращи инструменти.

Банката не определя никой дългов инструмент за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата за да премахне или значително да намали т. нар. счетоводно несъответствие.

Бележки към финансовите отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(d) Финансови активи, продължение****(v) *Капиталови инструменти отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход***

Банката може да направи неотменим избор да признава промените в справедливата стойност в инвестициите в капиталови инструменти в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Печалбите или загубите от промени в справедливата стойност ще се показват в другия всеобхватен доход и последващо няма да могат да се прекласифицират в печалбата или загубата. Когато капиталовият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход направо се прехвърлят в други резерви и неразпределена печалба.

(vi) *Прекласификация*

Ако Банката прекласифицира финансов актив от категория „оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата“ в категория „оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“, финансовият актив продължава да се оценява по справедлива стойност. Преоценъчният резерв за инструмента ще се формира от измененията до справедлива стойност след датата на прекласификацията.

Ако Банката прекласифицира финансов актив от категория оценяван по амортизирана стойност в категория оценяван по справедлива стойност в печалбата или загубата, неговата справедлива стойност се измерва към датата на прекласификацията. Разликата от преоценката се признава в печалбата или загубата.

Ако Банката прекласифицира финансов актив от категория оценяван по справедлива стойност в печалбата или загубата в категория оценяван по амортизирана стойност, неговата справедлива стойност към датата на прекласификацията става новата му брутна отчетна стойност.

Ако Банката прекласифицира финансов актив от категория оценяван по амортизирана стойност в категория оценяван по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, неговата справедлива стойност се измерва към датата на прекласификацията. Разликата от преоценката се признава в другия всеобхватен доход. Ефективният лихвен процент и размерът на очаквани кредитни загуби не се коригират вследствие на прекласификацията.

Ако Банката прекласифицира финансов актив от категория оценяван по справедлива стойност в друг всеобхватен доход в категория оценяван по амортизирана стойност, цялата стойност на акумулирания преоценъчен резерв към датата на прекласификацията се нетира срещу справедливата стойност на финансовия актив. Така на практика се получава, че към датата на прекласификацията финансовият актив е оценен така, сякаш винаги е бил измерван по амортизирана стойност. Ефективният лихвен процент и размерът на очаквани кредитни загуби не се коригират вследствие на прекласификацията.

Подобна прекласификация е възможна само след промяна в бизнес модела, по който се управляват финансовите активи.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи, продължение

(vi) Прекласификация, продължение

При промяна на бизнес модела от „събиране на договорени парични потоци и продажба“ на „събиране на договорените парични потоци“ банката прекласифицира обхванатите финансови активи. За тази цел банката периодично преглежда бизнес модела в исторически план, като извършва анализ доколко целта за държане на финансовите активи отговаря на модела „събиране на договорените парични потоци“ спрямо модела „събиране на договорени парични потоци и продажба“. При анализа на бизнес модела като индикация за настъпила промяна на бизнес модела може да служат критерии като: правителствени ценни книжа с достатъчно дълъг остатъчен срок, за които няма осъществени сделки от придобиването им; емисии ценни книжа, издадени чрез частно пласиране, от които ПИБ притежава съществена част от издадения номинал и нямат активен пазар. При съществено превишаване на бизнес модела в полза на модела „събиране на договорените парични потоци“, Банката преценява дали да извърши прекласификация на финансовите активи от категория „Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход“ в категория „Финансови активи отчитани по амортизирана стойност“, като продължи да управлява финансовите активи така, че да реализира парични потоци само чрез събиране на договорни плащания.

Ако Банката прекласифицира финансов актив от категория оценяван по справедлива стойност в друг всеобхватен доход в категория оценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, финансовият актив продължава да се измерва по справедлива стойност. Цялата стойност на акумулирания преоценъчен резерв към датата на прекласификацията се прекласифицира в печалбата или загубата.

Банката не прекласифицира никой финансов пасив.

(vii) Оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния пазар, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Банката има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Банката използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Банката следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници. Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Банката счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. Последващо тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин според живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е приключена.

Бележки към финансовите отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(d) Финансови активи, продължение****(vii) Оценка по справедлива стойност, продължение**

Ако актив или пасив, оценяван по справедлива стойност, има цена „купува“ и цена „продава“, Банката признава активите и дългите позиции по цена „купува“ и пасивите и късите позиции по цена „продава“. Банката, която държи група финансови активи и финансови пасиви, е изложена на пазарни рискове и на кредитен риск. Ако Банката ги управлява въз основа на нетната си експозиция към пазарни рискове или кредитен риск, оценяването на справедливата стойност е въз основа на цената, която би получило при продажбата на нетна дълга позиция за определена рискова експозиция или платило при прехвърлянето на нетна къса позиция за определена рискова експозиция. В такива случаи е необходимо Банката да разпредели корекциите на равнище портфейл към отделните активи или пасиви, които образуват Банката на финансовите активи и финансовите пасиви според корекцията за относителния риск на всеки един инструмент от Банката.

Банката оповестява прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

(viii) Отписване

Банката отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от този актив падежират или когато Банката е прехвърлила тези права чрез сделка, при която всички съществени рискове и изгоди произтичащи от собствеността на актива се прехвърлят на купувача. Всяко участие във вече прехвърлен финансов актив, което Банката запазва или създава, се отчита самостоятелно като отделен актив или пасив.

Банката отписва финансов пасив, когато договорните задължения по него се погасят, изтекат или бъдат отменени.

Банката извършва сделки, при които прехвърля финансови активи, признати в нейния отчет за финансовото състояние, като запазва всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с тези активи. В случаите когато Банката е запазила всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с активите, последните не се отписват от отчета за финансовото състояние (пример за такива сделки са репо сделките - продажба с уговорка за обратно изкупуване).

При сделки, при които Банката нито запазва, нито прехвърля рисковете и изгодите, свързани с финансов актив, последният се отписва от отчета за финансовото състояние тогава и само тогава, когато Банката е загубила контрол върху него. Правата и задълженията, които Банката запазва в тези случаи се отчитат отделно като актив или пасив. При сделки, при които Банката запазва контрол върху актива, неговото отчитане в отчета за финансовото състояние продължава, но до размера определен от степента, до която Банката е запазила участието си в актива и носи риска от промяна в неговата стойност.

(e) Парични средства

Паричните средства включват пари в брой, парични средства, депозирани в централните банки и краткосрочни високоликвидни сметки и вземания от банки с оригинален матуритет до три месеца.

(f) Инвестиции

Инвестиции в дългови инструменти, които Банката държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци, се класифицират като финансови активи отчитани по амортизирана стойност. Инвестиции в дългови инструменти, които Банката държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и продажба се класифицират като финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Всички останали инвестиции, включително тези, договорните условия, на които не удовлетворяват

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(f) Инвестиции, продължение

изискването да пораждат плащания само на главница и лихва, се класифицират като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

(g) Споразумения за отдаване и наемане на ценни книжа, репо сделки

(i) *Отдаване и наемане на ценни книжа*

Инвестиции, отдадени по силата на споразумения за отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика, приложима за активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата или по справедлива стойност, отчитана в друг всеобхватен доход. Паричните средства, получени като обезпечения при отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат като задължения към банки или други клиенти. Инвестициите, наети по споразумения за наем на ценни книжа, не се признават като актив на Банката. Паричните средства, предоставени по договори за наем на ценни книжа, се отчитат като кредити и аванси на банки или други клиенти. Приходите и разходите, възникнали в резултат на сделки за наемане или отдаване на ценни книжа, се признават на принципа на начисляването за периода на извършване на сделките като приход или разход за лихви.

(ii) *Споразумения за репо сделки*

Банката сключва договори за покупка (продажба) на инвестиции по силата на споразумения за обратна продажба (покупка) на идентични инвестиции на предварително определена бъдеща дата по определена фиксирана цена. Закупените инвестиции, подлежащи на обратна продажба на определена бъдеща дата, не се признават в отчета за финансовото състояние. Изплатените суми се отчитат като заеми на банки или други клиенти, като съответните ценни книжа се отчитат като обезпечение. Инвестиции, продадени по споразумения за обратно откупуване, продължават да се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика като активи за търгуване или като активи на разположение за продажба. Получените суми от продажбата се отчитат като задължения към банки или други клиенти.

Разликата между стойностите при покупка (продажба) и при обратната продажба (покупка) се начислява за периода на сделката и се представя като лихвен приход (разход).

(h) Привлечени средства

Привлечените средства се признават първоначално по цена на придобиване, която включва получените средства (справедливата стойност на полученото вложение), нетно от разходите по сделката. В последствие привлечените средства се представят по амортизирана стойност, като всяка разлика между получените средства и стойността на падеж се признава в печалбата или загубата за периода на привлечените средства по метода на ефективния лихвен процент. Когато Банката закупи свой дълг, той се отписва от отчета за финансовото състояние и разликата между балансовата стойност на дълга и платената сума се включва в други нетни оперативни приходи.

(i) Компенсиране

Финансовите активи и пасиви се компенсират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Банката има законно право да компенсира признатите стойности и възнамерява да извърши уреждане на сделките на нетна основа.

(j) Обезценка на финансови активи

Банката признава 12-месечна очаквана кредитна загуба като загуба от обезценка, когато няма значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване на финансов актив. Когато има значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното му

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(j) Обезценка на финансови активи, продължение

признаване като загуба от обезценка се признават очакваните кредитни загуби за целия живот на финансовия актив.

Увеличението на кредитния риск се определя от информация относно следните фактори и събития за длъжника или експозицията:

- вътрешнобанков поведенчески скоринг за физическите лица, както и за търговци и институции с експозиции с размер под праг на същественост;
- намаление на кредитната оценка (външна или вътрешнобанкова) с определена степен при търговци и институции с експозиции с размер над праг на същественост;
- наличие на просрочие;
- други индикации.

(к) Имоти и оборудване

Земята и сградите са представени в отчета за финансовото състояние по преоценена стойност, която е справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с последващо начислената амортизация и последващо начислената обезценка. Всички други класове активи имоти и оборудване са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и начислената обезценка.

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел намаляване стойността на дълготрайните активи в рамките на очаквания срок на тяхното използване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
• Сгради	3 - 4
• Съоръжения и оборудване	10 - 50
• Стопански инвентар	10 - 15
• Транспортни средства	20
• Подобрения на наети сгради	2 - 50

Активите не се амортизират до момента на тяхното въвеждане в експлоатация и прехвърлянето им от активи в процес на изграждане в съответната категория активи.

(l) Нематериални активи

Нематериални активи, придобити от Банката, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка.

Амортизацията се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания срок на ползване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
• Лицензи и търговски марки	10 - 14
• Програмни продукти	10 - 50

(m) Инвестиционни имоти

Инвестиционен имот е такъв имот (земя или сграда – или част от сграда – или и двете), който е държан с цел приходи от наеми или увеличаване на стойността. Банката избира за своята счетоводна политика на отчитане на инвестиционните имоти модела на справедлива стойност и го прилага последователно за всички свои инвестиционни имоти. Инвестиционните имоти първоначално се признават по цена на придобиване, а в последствие се отчитат по справедлива стойност и приходите и разходите от преоценка се признават в печалбата в периода на възникването им.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(m) Инвестиционни имоти, продължение

Прекласифициране от активи придобити като обезпечения, отчитани като материални запаси, в инвестиционни имоти се допуска при наличие на договор за отдаване под наем на съответния имот. Справедливата стойност на активите от клас инвестиционни имоти е определена от независими външни оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните чрез използване на надежни техники за определянето на справедливите стойности.

(n) Провизии

Провизия се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Банката е поела законов или договорен ангажимент в резултат на минало събитие, погасяването на който е вероятно да бъде свързано с намаляване на икономически ползи и може да се направи надеждна оценка на сумата на задължението. В случай че ефектът е съществен, провизията се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци на база дисконтов фактор. Дисконтовият фактор се определя преди облагане с данъци и отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните рискове за задължението.

(o) Акцепти

Един акцепт възниква, когато Банката се съгласява да плати, на определена бъдеща дата, определена сума по поет ангажимент. Акцептите на Банката възникват най-вече по потвърдени акредитиви, предвиждащи плащане в известен период след получаване на необходимите документи. Банката се договаря повечето задължения по акцепти да бъдат платени на по-късна дата от тази, на която клиентът плаща сумата. Акцептите са отразени в други привлечени средства.

(p) Задбалансови ангажименти

При осъществяване на обичайната си дейност Банката сключва договори за задбалансови ангажименти като банкови гаранции и акредитиви. Банката признава провизия по поети условия задължения, когато има сегашно задължение в резултат на минало събитие, вероятно е да се формира изходящ паричен поток, за да се погаси задължението и могат да бъдат направени надеждни изчисления за размера на задължението.

(q) Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за периода включва текущ данък и промяна в отсрочения данък. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната облагаема печалба за годината въз основа на действащата данъчна ставка към деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви върху всички времеви разлики между балансовата стойност на даден актив или пасив съгласно финансовите отчети и стойността, изчислена за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очакват да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения

данък от промяна на данъчните ставки се отчита в печалбата или загубата, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, отчетени или в другите всеобхватни доходи или директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(r) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика

Банката прави оценки и допускания, които засягат отчетните стойности на активите и пасивите през следващата финансовата година. Оценка и преценка непрекъснато се преразглеждат и се базират на историческия опит и други фактори, включително очакване на бъдещи събития, които се смятат за основателни при определени обстоятелства.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

При изготвянето на представения индивидуален финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Банката и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в индивидуалния финансов отчет за предходната година.

Информация за оценки и оценъчна несигурност, за които има значителен риск от промяна към 31 декември 2022 г. са изброени по-долу и са свързани с обезценката на активи, доходните данъци и следните бележки, свързани с други елементи на отчета:

- Бележки 5, 18 – определяне на справедливата стойност на финансови инструменти, земи и сгради чрез оценъчни техники, при които входящите данни за финансовите активи и пасиви не са базирани на налична пазарна информация. Ръководството използва техники за
- оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котирани цени на активен пазар) и нефинансови активи. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.
- Бележки 11, 15, 17 - Измерване на очакваните кредитни загуби - Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Банката и всички парични потоци, които Банката очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Банката. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).
- Бележка 15,17 – дългови инструменти, отчитани по амортизируема стойност - Анализът и намеренията на ръководството са потвърдени от бизнес модела на държане на дълговите инструменти, които отговарят на изискванията за получаване на плащания единствено на главница и лихви и държане на активите до събирането на договорените парични потоци от облигациите, които са класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност.
- Бележка 24 – срок на лизинговите договори - При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).
- Бележка 30 – в съответствие с МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи и вътрешните правила за заделяне на провизии при съдебни спорове Банката е признала провизии по съдебни спорове. Банката е ответник по съдебни дела, чиито изход може да

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(r) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика, продължение

доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии.

(s) Оценка на активите, придобити от обезпечения

Активите приети като обезпечение се оценяват по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При оценяване на нетната реализуема стойност на активите, Банката изготвя няколко модела за оценка (например дисконтирани бъдещи парични потоци) и ги сравнява с налична пазарна информация (например сходни сделки на пазара, оферти от потенциални купувачи).

(t) Подоходни данъци

Печалбата на Банката е обект на данъчно облагане в няколко юрисдикции, при което се прилагат значителни преценки при определянето на данъците. Има много операции и изчисления, за които категоричното определяне на данъците е несигурно в нормалния бизнес. Банката отчита пасиви по очаквани резултати от данъчни проверки, базирани на преценката дали ще бъдат дължими допълнителни данъци. Когато окончателният резултат от тези данъчни проверки се различава от предварително отчетените суми, тази разлика ще има влияние върху текущите данъци и отсрочените данъци в периода, в който те се определят.

(u) Доходи на персонала

Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който Банката плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на банката да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават текущо в печалби и загуби.

Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Банката за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди; и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Банката има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионират в съответствие с изискванията на чл. 222, ал. (3) от Кодекса на Труда (КТ).

Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че служителят е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж – има право на обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. Към датата на отчета за финансовото състояние ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители, чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

За последните две години Банката е правила предварителни разчети за дължимите провизии за пенсии и не е установила съществени по размер задължения.

Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Банката се е ангажирала ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(u) Доходи на персонала, продължение

прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Банката е отправила официално предложение за доброволно прекратяване и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят.

Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Банката има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Банката признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

(v) Лизинг

(i) Дружеството като лизингополучател

За новите договори, сключени на или след 1 януари 2019 г. Банката преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Банката извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване;
- Банката има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора;
- Банката има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Банката оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Банката като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Банката признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Банката, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Банката амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Банката също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Банката оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(v) Лизинг, продължение

(i) *Дружеството като лизингополучател, продължение*

лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

Банката прилага считано от 01.01.2019 г. МСФО 16 Лизинг. За целта е направен анализ на изискванията на същия и са установени следните съществени моменти в него:

МСФО 16 Лизинг въвежда нови правила за отчитане на договорите за лизинг. На първо място, стандартът изисква да се направи анализ дали и кои споразумения с или без правната форма на лизинг, представляват лизинг или съдържат елементи на лизинг, съгласно даденото от МСФО 16 пар.9 определение на лизинг. Съгласно пар.9, дадено споразумение представлява лизинг или съдържа елементи на лизинг, ако:

- има *определен* актив и
- с договора се прехвърля *правото на контрол върху използването* на определения актив за определен период от време срещу възнаграждение.

В общия случай се изисква от лизингополучателя в началната дата на лизинга да признае актив, произтичащ от право на ползване срещу лизингово задължение.

Също така, вместо да прилага изискванията за признаване на актив за ползване срещу задължение за плащане по лизингов договор, лизингополучателят може да избере да отчита лизинговите договори като разход по линейния метод през срока на лизинга при следните видове договори:

- със срок до 12 месеца от началната дата на прилагане на МСФО 16
- лизингов актив с ниска стойност

В процеса на оценяване на ефекта от прилагането на стандарта, Банката е предприела следните действия:

Извършен е пълен преглед на всички договори, за да се прецени дали допълнителни договори няма да се считат за лизингови договори съгласно новата дефиниция на МСФО 16;

- Взето е решение да се приеме частично ретроспективно прилагане (което означава, че сравнителната информация няма да бъде променяна). Частичното прилагане позволява да не се преценяват текущите договори дали съдържат лизинг и други облекчения.

Ръководството анализира ефекта от прилагането на стандарта с очакван срок на лизинга по договорите до 5 години, тъй като в голяма част от договорите за наем, по които Банката е страна като наемател, Банката има възможност за прекратяване след три или шест месечно предизвестие без неустойка. Дори и при останалите е налице такава възможност съгласно закона.

Това се отразява на очаквания действителен срок на лизинга, тъй като срокът на договорите зависи от вероятността Банката да упражни тази опция. Във връзка с това Банката преценява периода от пет години за показателен относно максималния размер на лизинговия срок, независимо че са налични договори с по-дълъг срок.

За да определи диференциалния лихвен процент, Банката използва лихвен процент състоящ се от безрисковия лихвен процент и надбавка отразяваща кредитния риск свързан с Банката и коригиран допълнително поради специфичните условия на лизинговия договор, в т.ч. срок, държава, валута и обезпечения.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(v) Лизинг, продължение

(i) *Дружеството като лизингополучател, продължение*

гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Банката ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Банката е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са представени на отделен ред "Активи с право на ползване", а задълженията по лизингови договори също са представени в отделен ред "Лизингови задължения"..

Опциите за удължаване и прекратяване са включени в редица наеми на имоти на Банката. Те се използват за увеличаване на оперативната гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в операциите ѝ.

(ii) *Дружеството като лизингодател*

В частта на МСФО 16 отнасяща се до Банката в качеството ѝ на лизингодател не бяха открити съществени изменения спрямо предходния МСС 17. Банката класифицира лизингов договор като финансов лизинг, ако по същество прехвърля всички рискове и ползи свързани със собствеността на актива предмет на лизинга. Всички други договори за лизинг се класифицират като оперативни.

При финансов лизинг Банката признава като актив вземане по договора в размер равен на нетната инвестиция в лизинга. През срока на лизинговия договор Банката признава лихвен приход по вземането по лихвен процент, отразяващ нормата на възвращаемост на нетната инвестиция в лизинга.

При оперативен лизинг Банката признава лизинговите плащания като приход на линейна база.

Като лизингодател, Банката класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска

А. Търговски операции

Банката поддържа активни търговски позиции в ограничен брой недеривативни финансови инструменти. Повечето от търговските операции на Банката са насочени към клиенти. С цел задоволяване нуждите на клиенти, Банката поддържа пакет от инструменти на паричния пазар и поддържа постоянна пазарна ликвидност, като търгува с други участници на пазара. Тези дейности обхващат търговията с финансови инструменти и дават възможност на Банката да предоставя на своите клиенти продукти от паричния пазар на конкурентни цени.

Банката управлява своите търговски операции по видове риск и на базата на различните категории притежавани търговски инструменти.

(i) *Кредитен риск*

Кредитен риск е общо рискът от загуби по позиции във финансови инструменти, следствие невъзможността на една или повече страни по експозицията да посрещнат своя ангажимент. Основни компоненти на кредитния риск:

- **Риск от неизпълнение**

Рискът от неизпълнение е рискът емитентните на финансовите инструменти да не изпълнят своите задължения.

- **Кредитен риск от контрагента**

Кредитен риск от контрагента е рискът контрагентът по определена сделка да изпадне в неизпълнение преди окончателния сетълмент на паричните потоци по сделката. Той възниква по сделки с деривативни инструменти, репо-сделки, сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа и стоки, маржин заемни сделки и транзакции с удължен сетълмент.

- **Сетълмент риск**

Сетълмент риск за банката е рискът от неуредени сделки с ценни книжа, стоки или валута. Той възниква, както при сделки със сетълмент услуги на принципа „доставка срещу плащане“ (delivery versus payment – DvP) така и при търговия без DvP (“свободни доставки”). Извън обхвата на този вид риск са всички инструменти изложени на кредитен риск от контрагента.

Кредитния риск се следи текущо, съгласно вътрешните процедури по управление на риска, и се контролира посредством прилагането на минимални прагове за кредитно качество на емитент/контрагент и лимити за размер на експозицията според кредитното качество.

(ii) *Пазарен риск*

Пазарен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните условия. Банката поема пазарен риск, когато излиза на позиции по дългови инструменти, акции, деривативи и валутни транзакции. Този риск се управлява чрез прилагане на лимити на заетите позиции и тяхната рискова чувствителност, измерена посредством стойност под риск (Value at Risk), дюрация или други измерители, подходящи за отделна позиция по отношение нейната чувствителност към рискови фактори. Най-важните рискови фактори, които засягат търговските операции на Банката, са промените на лихвените проценти (лихвен риск), промените на валутните курсове (валутен риск) и промените на цените на акциите (ценови риск).

Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството и приетата риск стратегия.

Value at Risk се изчислява и следи на дневна база и представлява част от управлението на риска в Банката. Стойността под риск се изчислява като се използва еднодневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR.

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

А. Търговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск, продължение

Параметрите на VaR модела се оценяват на базата на експоненциално претеглени исторически данни за ценовите изменения на рисковите фактори.

В таблицата по-долу е представен в обобщен вид диапазонът на лихвения VaR за търговския портфейл от дългови финансови инструменти на Банката, оценявани по справедлива стойност:

	31 декември	2022 г.			31 декември
в хил. лв.	2022 г.	средно	минимално	максимално	2021 г.
VaR	1.4	0.6	0.0	16.0	0.0

В. Нетърговски операции

По-долу са изложени различните рискове, на които Банката е изложена по отношение на нетърговски операции, както и подходът, който е възприела за управлението им.

(i) Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Банката ще срещне трудност при изпълнение на задължения, свързани с финансови пасиви. Ликвидният риск възниква във връзка с осигуряването на средства за дейностите на Банката и управлението на нейните позиции. Той има две измерения -

риск от невъзможност да се финансират активи при подходящ матуритет и лихвени проценти и риск от невъзможност да се реализира актив при разумна цена и в приемлив срок за да се посрещнат задълженията.

Средствата се привличат посредством набор от инструменти, включително депозити, други привлечени средства, подчинени дългови инструменти, както и акционерен капитал. По този начин се увеличава възможността за гъвкавост при финансиране на дейностите на Банката, намалява се зависимостта от един източник на средства и понижава стойността на привлечения ресурс. Банката се стреми да поддържа баланс при срочността на привлечения ресурс и гъвкавост при използването на средства с различна матуритетна структура. Банката извършва текуща оценка на ликвидния риск посредством идентифициране и следене промените по отношение на необходимостта от средства за постигането на целите, залежали в цялостната ѝ стратегия. Органът за управление на ликвидността е Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността.

В изпълнение на изискванията на Закона за кредитните институции, Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките и Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, транспонирана в Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Първа инвестиционна банка АД изготвя план за възстановяване при възникване на финансови затруднения. В него са заложили количествени и качествени сигнали за ранно предупреждение, както и индикатори за възстановяване като например капиталови индикатори, индикатори за ликвидност, индикатори за доходност, пазарно-ориентирани индикатори, при настъпването на които се задействат мерки за възстановяване. Ликвидните индикатори включват съотношение на ликвидно покритие (LCR); нетен отлив от финансиране; съотношение на ликвидни активи към депозити от нефинансови клиенти; съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR). Обособени са също така и различни стрес сценарии относно идиосинкратичен шок, системен шок и комбиниран шок. При възникване на ликвиден натиск са изградени системи за бързо и адекватно реагиране, които включват привличане на допълнителни средства от местния и чуждестранните пазари чрез емитиране на подходящи финансови инструменти в зависимост от

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

конкретния случай, както и реализиране на неликвидни активи, при ясно разпределени нива на вземане на решения. С цел редуциране на ликвидния риск са заложили и превантивни мерки, насочени към повишаване на матуритета в привлечените средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взаимоотношения банка клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност. С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните потоци на дневна основа.

Като част от управлението на ликвидния риск Банката поддържа ликвидни активи, състоящи се от парични средства, парични еквиваленти и държавни ценни книжа, които могат да бъдат продадени веднага за да се осигури ликвидност:

Ликвидни активи

<i>в хил. лв.</i>	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Средства в централни банки	1,382,525	1,411,085
Парични средства и разплащателни сметки в други банки	698,396	447,818
Необременени държавни ценни книжа	1,884,950	783,637
Злато	2,642	2,765
Общо ликвидни активи	3,968,513	2,645,305

Разумното управление на ликвидността изисква избягване на концентрация на привлечените средства от големи вложители. Ежедневно се извършва анализ на значимите по размер привлечени средства и се съблюдава диверсификацията в общия портфейл от пасиви.

Към 31 декември 2022 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови депозанта представляват 12.43% от общата сума задължения към други клиенти (31 декември 2021 г.: 7.82%).

Един от основните коефициенти, използвани от Банката за управление на ликвидния риск, е съотношението на ликвидни активи към размера на привлечените средства от други клиенти.

	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Съотношение на покритие с ликвидни активи на привлечените средства от други клиенти	36.75%	28.07%

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Банката по балансова стойност, представени по матуритетна структура според договорния срок до падеж.

Матуритетна структура към 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	От 3						С
	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	От 1 до 2 години	Над 2 години	неопред. падеж	Общо
Активи							
Парични средства и вземания от централни банки	1,911,371	-	-	-	-	-	1,911,371
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	242,351	-	-	-	-	25,336	267,687
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	468,247	-	-	-	-	-	468,247
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	369,369	913,296	12,120	567,418	-	1,862,203
Вземания от банки и финансови институции	245,693	554	287	333	18,117	-	264,984
Вземания от клиенти	667,430	248,440	797,563	822,720	3,848,388	-	6,384,541
Други финансови активи	575	1,034	-	-	-	-	1,609
Общо финансови активи	3,535,667	619,397	1,711,146	835,173	4,433,923	25,336	11,160,642
Пасиви							
Задължения към банки	45,703	-	-	-	-	-	45,703
Задължения към други клиенти	7,227,207	960,016	2,071,969	334,249	205,009	-	10,798,450
Други привлечени средства	-	15	3,456	21,206	91,810	-	116,487
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	3,682	893	2,860	1,053	-	8,488
Хибриден дълг	-	-	-	-	-	256,861	256,861
Други финансови пасиви, нетно	-	-	-	-	-	-	-
Общо финансови пасиви	7,272,910	963,713	2,076,318	358,315	297,872	256,861	11,225,989
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(3,737,243)	(344,316)	(365,172)	476,858	4,136,051	(231,525)	(65,347)

Инвестициите в ценни книжа, отчитани в портфейлите финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и финансови активи по амортизирана стойност представляват главно инвестиции в държавни ценни книжа на първокласни емитенти, които са високоликвидни и с възможно най-благоприятно капиталово третиране.

Банката управлява инвестициите си в дългови ценни книжа спрямо актуалните пазарни очаквания и динамика. Стойността на портфейлната дюрация към 31.12.2022 г. е 2.2 години, а година по-рано възлиза на 3.8 години.

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

В таблицата инвестициите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и по справедлива стойност в печалбата и загубата са представени с матуритет до 1 месец, тъй като отразяват възможността на ръководството да ги реализира в краткосрочен план при необходимост.

Текущите неусвоени части от предоставени заеми не се отчитат за ликвиден риск, тъй като ръководството смята, че договорените условия позволяват на Банката по всяко едно време да преустанови предоставянето на средства на своите кредитополучатели при очаквано повишаване на техния кредитен риск.

В частта на вземанията от клиенти са посочени и вземанията по финансов лизинг.

Матуритетна структура към 31 декември 2021 г.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 2 години	Над 2 години	С неопред. падеж	Общо
Активи							
Парични средства и вземания от централни банки	1,868,853	-	-	-	-	-	1,868,853
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	241,046	-	-	-	-	24,359	265,405
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	901,155	-	-	-	-	-	901,155
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	52,166	97,655	1,765	-	164,553	-	316,139
Вземания от банки и финансови институции	77,792	5,909	963	2,748	-	-	87,412
Вземания от клиенти	750,511	158,518	1,082,893	688,285	3,635,374	-	6,315,581
Други финансови активи	1,042	-	-	-	-	-	1,042
Общо финансови активи	3,892,565	262,082	1,085,621	691,033	3,799,927	24,359	9,755,587
Пасиви							
Задължения към банки	29,879	-	-	-	-	-	29,879
Задължения към други клиенти	5,580,080	1,125,734	2,203,384	325,454	190,599	-	9,425,251
Други привлечени средства	4	34,257	3,992	3,249	64,769	-	106,271
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	2,164	-	-	2,164
Хибриден дълг	-	-	-	-	-	320,733	320,733
Други финансови пасиви, нетно	(81)	2,853	(606)	-	-	-	2,166
Общо финансови пасиви	5,609,882	1,162,844	2,206,770	330,867	255,368	320,733	9,886,464
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(1,717,317)	(900,762)	(1,121,149)	360,166	3,544,559	(296,374)	(130,877)

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Банката към 31 декември 2022 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 2 години	Над 2 година	Общо
Финансови активи						
Парични средства и вземания от централни банки	1,911,371	-	-	-	-	1,911,371
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	267,687	-	-	-	-	267,687
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	468,247	-	-	-	-	468,247
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	369,369	913,303	12,252	599,736	1,894,660
Вземания от банки и финансови институции	245,693	554	287	333	18,117	264,984
Вземания от клиенти	667,890	250,310	818,675	878,762	4,699,983	7,315,620
Общо финансови активи	3,560,888	620,233	1,732,265	891,347	5,317,836	12,122,569
Финансови пасиви						
Задължения към банки	45,703	-	-	-	-	45,703
Задължения към други клиенти	7,227,216	960,029	2,072,076	334,291	205,069	10,798,681
Други привлечени средства	-	15	3,489	21,515	97,477	122,496
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	3,682	893	2,860	1,053	8,488
Хибриден дълг	-	-	141,211	69,653	92,315	303,179
Общо финансови пасиви	7,272,919	963,726	2,217,669	428,319	395,914	11,278,547
Деривати държани за управление на риска						
Изходящ поток	170	-	-	-	-	170
Входящ поток	758	1,021	-	-	-	1,779
Паричен поток от деривати, нетно	588	1,021	-	-	-	1,609

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

В таблицата инвестициите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата и загубата са представени с матуритет до 1 месец, тъй като отразяват възможността на ръководството да ги реализира в краткосрочен план при необходимост.

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Банката към 31 декември 2021 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 2 години	Над 2 година	Общо
Финансови активи						
Парични средства и вземания от централни банки	1,868,853	-	-	-	-	1,868,853
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	265,405	-	-	-	-	265,405
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	901,155	-	-	-	-	901,155
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	49,884	97,804	1,826	-	168,840	318,354
Вземания от банки и финансови институции	77,792	5,909	963	2,748	-	87,412
Вземания от клиенти	750,989	159,695	1,108,958	734,530	4,428,020	7,182,192
Общо финансови активи	3,914,078	263,408	1,111,747	737,278	4,596,860	10,623,371
Финансови пасиви						
Задължения към банки	29,879	-	-	-	-	29,879
Задължения към други клиенти	5,580,109	1,125,791	2,203,799	325,603	190,802	9,426,104
Други привлечени средства	4	34,313	4,008	3,291	67,288	108,904
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	-	-	2,164	-	2,164
Хибриден дълг	-	-	227,406	8,939	129,198	365,543
Общо финансови пасиви	5,609,992	1,160,104	2,435,213	339,997	387,288	9,932,594
Деривати държани за управление на риска						
Изходящ поток	52,622	-	-	-	-	52,622
Входящ поток	50,023	639	606	-	-	51,268
Паричен поток от деривати, нетно	(2,599)	639	606	-	-	(1,354)

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

Очакваните парични потоци на Банката по някои финансови активи и финансови пасиви се различават значително от договорените парични потоци. Основните разлики са следните:

- Очаква се депозитите на виждане и срочните депозити да останат стабилни като размер и да се увеличават.
- Ипотечните и жилищни кредити на дребно имат оригинален договорен срок средно 18 години, но очакваният среден ефективен срок е 12 години, тъй като някои клиенти се възползват от опциите за предварително погасяване.

(ii) Пазарен риск

Лихвен риск

Лихвен риск в банковия портфейл (IRRBB)

Лихвен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти. Дейността на Банката е обект на риск от колебания в лихвените проценти до степента, в която лихвоносните активи и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти Банката е изложена на базисен риск, зависещ от разликата между характеристиките на променливите лихвени индекси, като например основния лихвен процент, LIBOR или EURIBOR, въпреки че тези индекси се променят при висока корелация. В допълнение, цялостният ефект ще зависи и от други фактори, например доколко има плащания преди или след договорените дати и колебанията в чувствителността на лихвените проценти в периодите на падежиране и по валути.

За да определи лихвения риск на нетъргуемите си инструменти, Банката изчислява ефекта на промяната в пазарните лихвени равнища върху нетния си лихвен доход и икономическата стойност на Банката, дефинирана като разлика между справедливата стойност на активите и справедливата стойност на пасивите, включени в банковия портфейл.

Ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Банката вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2022 г. е +5,033/+15,452 хил. лв.

Лихвеният риск, на който е изложен нетният лихвен доход на Банката в рамките на една година напред, вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2022 г., е -3,003/+2,131 хил. лв.

	Нетен лихвен доход		Капитал	
	100 bp увеличение	100 bp намаление	100 bp увеличение	100 bp намаление
Ефект в хил. лв.				
2022 г.				
Към 31 декември	(3,003)	2,131	5,033	15,452
Средна за периода	(3,752)	2,275	12,507	23,005
Максимална за периода	(1,011)	4,874	23,492	32,457
Минимална за периода	(5,969)	(220)	5,033	15,452
2021 г.				
Към 31 декември	(3,022)	1,925	16,458	33,288

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск, продължение

Лихвен риск, продължение

Риск произлизащ от кредитните спредове в банковия портфейл (CSRBB)

Изразява риска, произтичащ от промени в пазарното възприятие относно цената на кредитния риск, премията за ликвидност и други потенциални компоненти на носещите кредитен риск инструменти. Тези колебания в цената на споменатите компоненти не са обяснени от лихвен риск банков портфейл или от очаквания кредитен риск/риск от (внезапно) неизпълнение. В обхвата попадат само инструментите част от банковия портфейл, които се отчитат по пазарна стойност.

Подобно на лихвения риск извън търговския портфейл и при риска от промяна в кредитните спредове Банката изчислява ефекта от промяна в два аспекта: върху нетния лихвен доход и икономическата стойност на Банката.

Приложимите сценарии на шок са калибрирани на база 99% ниво на доверителност спрямо исторически наблюдаваните му изменения. Шоковете варират в зависимост от срочността на паричните потоци и кредитния рейтинг на емитента.

Ефектът върху икономическата стойност на Банката към 31 декември 2022 г. е -9,574 хил. лв., а върху нетния лихвен доход възлиза на 269 хил. лв.

Ефект в хил. лв.	Нетен лихвен доход	Капитал
2022 г.		
Към 31 декември	269	(9,574)
Средна за периода	598	(17,408)
Максимална за периода	956	(8,545)
Минимална за периода	269	(35,836)
2021 г.		
Към 31 декември	589	(35,757)

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение
- В. Нетърговски операции, продължение
- (ii) *Пазарен риск, продължение*
- Лихвен риск, продължение*

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2022 г.

Инструменти с фиксиран лихвен процент

в хил. лв.	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	489,946	489,946	-	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	236,581	-	236,581	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	468,247	-	468,247	-	-	-
Финансови активи по амортизирана стойност	1,862,203	-	-	369,369	913,296	579,538
Вземания от банки и финансови институции	119,309	16,136	15,678	11,026	76,469	-
Вземания от клиенти	5,661,401	5,288,464	1,406	18,486	86,274	266,771
Общо лихвоносни активи	8,837,687	5,794,546	721,912	398,881	1,076,039	846,309
Пасиви						
Задължения към банки	45,703	45,703	-	-	-	-
Задължения към други клиенти	10,679,282	4,250,411	2,857,628	960,016	2,071,969	539,258
Други привлечени средства	116,487	56,309	-	-	2,833	57,345
Хибриден дълг	256,861	-	-	-	-	256,861
Общо лихвоносни пасиви	11,098,333	4,352,423	2,857,628	960,016	2,074,802	853,464

В таблицата инвестициите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата и загубата са представени с матуритет до 1 месец, тъй като отразяват възможността на ръководството да ги реализира в краткосрочен план при необходимост.

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(ii) Пазарен риск, продължение
Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2021 г.

Инструменти с фиксиран лихвен процент

в хил. лв.	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	733,912	728,044	-	-	5,868	-
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	236,550	-	236,550	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	901,155	26,014	875,141	-	-	-
Финансови активи по амортизирана стойност	316,139	-	52,166	97,655	1,765	164,553
Вземания от банки и финансови институции	24,727	13,089	11,638	-	-	-
Вземания от клиенти	5,560,650	5,154,011	8,831	19,868	98,702	279,238
Общо лихвоносни активи	7,773,133	5,921,158	1,184,326	117,523	106,335	443,791
Пасиви						
Задължения към банки	29,879	29,879	-	-	-	-
Задължения към други клиенти	9,403,584	4,250,411	1,308,002	1,125,734	2,203,384	516,053
Други привлечени средства	103,633	95,663	-	-	-	7,970
Хибриден дълг	320,733	-	-	-	-	320,733
Общо лихвоносни пасиви	9,857,829	4,375,953	1,308,002	1,125,734	2,203,384	844,756

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск, продължение

Валутен риск

Валутен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени във валутните курсове. Банката е изложена на валутен риск при извършване на сделки с чужди валути и при финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на паричен съвет (валутен борд) в Република България българският лев е фиксиран към еврото. Тъй като валутата, в която Банката изготвя счетоводните си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Експозициите на Банката пораждат нетни приходи от търговски операции от промени във валутните курсове, които се отчитат в печалбата или загубата. Такива експозиции са паричните активи и пасиви на Банката, които не са деноминирани във валутата на представяне на Банката. Тези експозиции са представени по-долу:

в хил. лв.	2022	2021
Парични активи		
Евро	5,176,973	4,257,869
Щатски долари	629,436	520,564
Други валути	162,075	154,806
Злато	2,642	2,765
Парични пасиви		
Евро	3,914,067	3,513,821
Щатски долари	632,495	521,197
Други валути	162,700	154,565
Злато	1,548	2,246
Нетна валутна позиция		
Евро	1,262,906	744,048
Щатски долари	(3,059)	(633)
Други валути	(625)	241
Злато	1,094	519

По отношение на монетарни активи и пасиви, които не са икономически хеджирани, Банката управлява валутния риск в съответствие с политика, която поставя лимити за валутните позиции и дилърски лимити.

(iii) Кредитен риск

Кредитен риск е рискът, че другата страна по финансов инструмент ще причини финансова загуба на Банката като не успее да изплати свое задължение. Банката е изложена на риск от своята кредитна дейност, както и в случаите, когато действа като посредник от името на клиент или на друга трета страна, или при издаването на условни ангажименти. Управлението на кредитния риск се извършва посредством редовни анализи на кредитоспособността на длъжниците и определянето на кредитен рейтинг. Експозицията към кредитен риск се управлява също и чрез приемане на обезпечения и гаранции.

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу дава информация за максималната експозиция към кредитен риск:

в хил. лв	Кредити и вземания							
	Кредити и вземания от други клиенти		Кредити и вземания от банки, включително от централни банки		Инвестиции в дългови ценни книги		Задбалансови ангажименти	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Балансова стойност	6,384,541	6,315,581	1,927,815	1,708,813	2,567,031	1,453,794	-	-
Условни ангажименти	-	-	-	-	-	-	1,026,495	818,028

Основният кредитен риск, на който е изложена Банката, възниква вследствие на предоставените заеми на клиенти. Размерът на кредитната експозиция в този случай се определя от балансовата стойност на активите. Тези експозиции са както следва:

31 декември 2022 г.
в хил. лв.

Клас експозиции	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Балансова стойност на вземания от клиенти
Обслужвани			
Групово обезценени	5,550,250	(54,521)	5,495,729
Необслужвани			
Групово обезценени	240,639	(71,944)	168,695
Индивидуално обезценени	976,420	(256,303)	720,117
Общо	6,767,309	(382,768)	6,384,541

31 декември 2021 г.
в хил. лв.

Клас експозиции	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Балансова стойност на вземания от клиенти
Обслужвани			
Групово обезценени	5,465,509	(74,890)	5,390,619
Необслужвани			
Групово обезценени	234,814	(74,763)	160,051
Индивидуално обезценени	1,078,998	(314,087)	764,911
Общо	6,779,321	(463,740)	6,315,581

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Разпределение на вземанията от клиенти и обезценката като коректив за финансови активи (вземания от клиенти) съгласно МСФО 9:

	31.12.2022 г.		31.12.2021 г.	
	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка
Експозиции без увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 1)	4,285,771	(4,227)	4,538,726	(12,689)
Експозиции със значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 2)	1,264,479	(50,294)	926,783	(62,201)
Необслужвани (обезценени) експозиции (фаза 3)	1,217,059	(328,247)	1,313,812	(388,850)
Общо	6,767,309	(382,768)	6,779,321	(463,740)

Класификацията на експозициите по рискови класове отразява преценката на ръководството за кредитния риск и за възстановимата стойност на кредитите.

Към 31 декември 2022 г. брутната сума на просрочените вземания от клиенти, измерени като експозиции с просрочие над 90 дни, е 804,062 хил. лв. (2021: 931,502 хил. лв.).

В допълнение, Банката е изложена на задбалансов кредитен риск вследствие на споразумения за предоставяне на кредити и издаване на задбалансови ангажименти (виж бележка 32).

Концентрации на кредитен риск (балансов и задбалансов) по финансови инструменти възникват спрямо контрагенти, които притежават сходни икономически характеристики, следователно промени в икономическите и други условия биха се отразили по подобен начин върху способността им да посрещнат договорните си задължения.

Основните концентрации на кредитен риск възникват и в зависимост от местоположението и вида на клиентите по отношение на инвестициите, заемите, авансите и условните задължения.

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Концентрацията на кредитен риск по отрасли на икономиката във вземания от клиенти е представена в таблицата по-долу:

в хил. лв.	2022	2021
Търговия	691,864	718,868
Производство	1,263,715	1,296,309
Услуги	602,983	643,781
Финанси	178,683	182,494
Транспорт	224,795	248,112
Комуникации	107,859	149,011
Строителство	386,055	390,458
Селско стопанство	231,850	238,102
Туризм	302,557	280,646
Инфраструктура	366,385	443,981
Частни лица	2,395,978	2,176,590
Други	14,585	10,969
Обезценка	(382,768)	(463,740)
Общо	6,384,541	6,315,581

Сумите, включени в таблиците, представляват максималната счетоводна загуба, която ще бъде призната към датата на отчета за финансовото състояние, ако страните по сделката не изпълнят изцяло договорните си задължения и всички получени обезпечения се окажат без стойност. Следователно сумите значително надхвърлят очакваните загуби, отразени като обезценка.

Банката е предоставила кредити на дружества в различни сфери на дейност, но в един и същ икономически отрасъл - производство. Поради това експозициите имат сходен бизнес-риск. Съществуват три такива групи предприятия към 31 декември 2022 г. с обща експозиция по брутна балансова стойност възлизаща съответно на 223,479 хил. лв. (2021: 207,934 хил. лв.) - черна и цветна металургия, 85,333 хил. лв. (2021: 86,060 хил. лв.) - минно дело и 60,752 хил. лв. (2021: 72,319 хил. лв.) - енергетика.

Банката е предоставила кредити и издала условни ангажименти на 7 отделни клиенти или групи свързани клиенти (2021: 7), към които експозицията превишава 10% от капитала от първи ред на Банката на база амортизираната стойност на съответните кредитни улеснения и след прилагане на изискуемите регулаторни изключения и техники за редуциране на кредитния риск. Общата сума на тези експозиции е 1,265,514 хил. лв., която представлява 83.08% от капитала от първи ред (2021: 1,245,214 хил. лв., представлявали 82.02% от капитала от първи ред).

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Към 31.12.2022 г., както и към 31.12.2021 г. няма предоставени кредити от клона в Кипър.

Политиката на Банката изисква преди отпускане на одобрените кредити клиентите да осигурят подходящи обезпечения. Банковите гаранции и акредитиви също са обект на стриктно предварително проучване. Договорите уточняват паричните лимити на банковия ангажимент.

Видове обезпечения, държани срещу различни видове активи:

Тип кредитна експозиция	Основен вид на обезпечение	Съотношение на покритие на експозициите с обезпечение	
		2022	2021
Споразумения по репо - сделки	Търгуеми ценни книжа	99%	99%
Кредити и вземания от банки	Няма	-	-
Жилищно кредитиране	Жилищни или нежилищни имоти	261%	262%
Потребителско кредитиране	Ипотека, поръчителство, парични и други обезпечения	14%	18%
Кредитни карти	Няма	-	-
Кредитиране на предприятия	Ипотека, залог на цяло предприятие, залог на ДМА, залог на стоки в оборот, залог на други КМА, гаранционни схеми, парични, финансови и други обезпечения	649%	533%

Разпределението на кредитния портфейл е отчетено спрямо бизнес сегментите на Банката.

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Представената по-долу таблица показва общия размер на кредитите (брутна балансова стойност), предоставени от Банката на клиенти според вида на обезпеченията до размера на обезпеченията с изключение на сумата на кредитните карти 138,855 хил. лв. (2021: 148,037 хил. лв):

в хил. лв.	2022	2021
Ипотека	1,542,191	1,652,996
Залог на вземания	1,910,087	1,996,537
Залог на търговски предприятия	7,299	14,395
Ценни книжа	8,168	31,060
Банкови гаранции	3,750	3,750
Поръчителства и други гаранции	2,892,788	2,624,371
Залог на машини и съоръжения	42,477	41,839
Залог на парични средства	15,310	79,096
Необезпечени	206,384	187,240
Общо	6,628,454	6,631,284

Разпределението на кредитния портфейл е отчетено спрямо бизнес сегментите на Банката.

Други обезпечения включват застрахователни полици до размера на застрахователното покритие, бъдещи постъпления по сметки, превод на трудово възнаграждение и други.

Жилищно ипотечно кредитиране

Таблицата по-долу представя кредитните експозиции по ипотечни кредити към клиенти – домакинства - в зависимост от стойността на коефициента loan-to-value (LTV). LTV се изчислява като съотношение от брутната стойност на кредита към стойността на обезпечението. В брутната стойност не се включва начислената обезценка. Оценката на обезпечението не включва бъдещи разходи за придобиването и реализацията на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се основава на стойността на обезпечението при възникване на кредита, обновена на база оценка на промените в цените на жилищата.

Таблицата по-долу представя разбивка на брутната стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити към домакинства в зависимост от коефициента LTV.

в хил. лв.	2022	2021
Loan to value (LTV) коефициент		
По-малко от 50%	241,766	192,458
Над 50% до 70%	401,108	290,833
Над 70% до 90%	389,319	408,410
Над 90% до 100%	12,261	19,894
Повече от 100%	83,962	74,509
Общо	1,128,416	986,104

Разпределението на кредитния портфейл е отчетено спрямо бизнес сегментите на Банката.

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Кредити към предприятия

Кредитите към предприятия, които представляват индивидуално значими експозиции, са предмет на индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка. Кредитоспособността на дадено предприятие обикновено е най-подходящият показател за качеството на експозицията към него. Въпреки това, обезпечението осигурява допълнителна сигурност и Банката изисква такова да бъде предоставено от клиентите си търговци. Банката приема обезпечения във формата на първа по ред ипотека на недвижим имот, права върху всички техни активи, както и други гаранции и права на собственост.

Банката периодично анализира предоставените обезпечения от гледна точка на евентуални изменения в стойността им, дължащи се на промени в пазарната среда, нормативната уредба или вследствие разпоредителни действия на длъжника. В случай, че тези изменения водят до нарушаване на изискванията за достатъчност на обезпечението, Банката изисква допълването му в определен срок.

Към 31 декември 2022 г. балансовата стойност на необслужваните кредити към предприятия е в размер на 788,329 хил. лева (2021: 825,285 хил. лева) и стойността на обезпеченията по тези кредити и заеми е в размер на 720,462 хил. лева (2021: 790,560 хил. лева).

Банката следи постоянно риска от неизпълнение по вече предоставените кредити, като при наличие на данни за потенциални или реално възникнали проблеми Банката изготвя план за действие и предприема мерки за справяне с възможните нежелани последици, включително реструктуриране на дълга.

За целите на оповестяването в тези финансови отчети „предоговорени кредити“ се дефинират като кредити, които са предоговорени в резултат на промяна на пазарните лихвени условия, погасителни планове, по искане на клиента и други.

Предоговорени кредити през годината

в хил. лв.	2022		2021	
Вид на предоговарянето	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка
Кредитиране на физически лица	165,345	5,200	232,459	8,543
Промяна на срока на погасяване	114,425	4,026	119,847	6,133
Промяна на размера на пог. вноски	-	-	-	-
Промяна на размера на лихвата	13,037	-	6,896	-
По искане на кредитополучателя	25,224	46	47,386	171
Други причини	12,659	1,128	58,330	2,239
Кредитиране на предприятия	1,719,079	123,445	1,856,010	75,570
Промяна на срока на погасяване	104,789	262	229,270	2,013
Промяна на размера на пог. вноски	319,997	691	45,160	240
Промяна на размера на лихвата	109,282	58	21,809	-
По искане на кредитополучателя	927,801	31,895	885,746	37,708
Други причини	257,210	90,539	674,025	35,609
Общо:	1,884,424	128,645	2,088,469	84,113

Разпределението на кредитния портфейл е отчетено спрямо бизнес сегментите на Банката.

Бележки към финансовите отчети**3. Управление на риска, продължение****В. Нетърговски операции, продължение****(iii) Кредитен риск, продължение****Структура и организация на функциите по управление на кредитния риск**

Управлението на кредитния риск като цялостен процес се осъществява под ръководството на Управителния съвет на Банката. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управителния съвет по управление на кредитния риск пряко и/или чрез Комитета за риска, който подпомага Надзорния съвет при осъществяването на широкоспектърен надзор върху функцията по управление на риска в Банката, включително относно формирането на рискови експозиции.

За подпомагане дейността на Управителния съвет по управление на кредитния риск в Банката функционират колективни органи – Кредитен съвет и Комитет по реструктуриране. Кредитният съвет подпомага управлението на поемания кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност. Комитетът по реструктуриране е специализиран орган за наблюдение на кредитните експозиции с индикатори за влошаване. Освен колективните органи в Банката функционират и специализирани независими звена – дирекция „Анализ и контрол на риска“ и дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, които изпълняват функции по идентифициране, измерване и управление на кредитния риск, в т.ч. извършването на втори контрол по рискови експозиции. Реализацията, координацията и текущият контрол върху кредитната дейност се организира от дирекции „Корпоративно банкиране“, „Кредитиране на малки и средни предприятия“, „Банкиране на дребно“ и „Кредитна администрация“, а управлението на проблемните активи – от дирекция „Проблемни активи“.

(iv) Експозиция към държавен дълг

Банката внимателно управлява кредитния риск свързан с държавен дълг.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни. Активите са представени, без да е отчетена евентуална обезценка. Банката не е признала обезценка по отношение на експозициите към държавен дълг отчитани по амортизирана стойност към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г., както и по отношение на тези отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход.

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iv) Експозиция към държавен дълг, продължение

в хил. лв.

31.12.2022 г.

Държава емитент	Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	Отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	Отчитани по амортизирана стойност	Общо
България	14	159,178	416,480	575,672
Литва	-	38,399	-	38,399
Латвия	-	60	-	60
Словакия	-	-	1,981	1,981
САЩ	-	34,553	164,319	198,872
Румъния	82	39,947	12,203	52,232
Италия	-	-	79,482	79,482
Испания	-	18,460	126,133	144,593
Португалия	-	-	20,275	20,275
Унгария	-	-	15,430	15,430
Хърватия	-	6,978	-	6,978
Европейски съюз	-	-	233,382	233,382
Ирландия	-	-	20,006	20,006
Саудитска	-	-	-	-
Арабия	-	-	10,044	10,044
Белгия	-	-	213,018	213,018
Франция	-	48,497	87,114	135,611
Германия	-	-	234,162	234,162
Великобритания	-	11,007	21,701	32,708
Финландия	-	-	125,971	125,971
Швейцария	-	-	12,120	12,120
Общо	96	357,079	1,793,821	2,150,996

в хил. лв.

31.12.2021 г.

Държава емитент	Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	Отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	Отчитани по амортизирана стойност	Общо
България	15	414,481	164,553	579,049
Литва	-	44,010	-	44,010
Латвия	-	64	-	64
Словакия	-	2,158	-	2,158
САЩ	-	155,011	-	155,011
Румъния	-	80,442	-	80,442
Италия	-	1,807	-	1,807
Испания	-	20,974	-	20,974
Португалия	-	19,891	-	19,891
Унгария	-	15,340	-	15,340
Хърватия	-	7,651	-	7,651
Израел	-	3,916	52,166	56,082
Европейски съюз	-	561	-	561
Ирландия	-	19,101	-	19,101
Саудитска	-	-	-	-
Арабия	-	10,037	-	10,037
Общо	15	795,444	216,719	1,012,178

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iv) Експозиция към държавен дълг, продължение

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2022 г.
 в хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 2 години	От 2 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	-	15,060	20,818	26,795	272,059	240,940	575,672
Литва	-	-	-	-	38,399	-	38,399
Латвия	-	-	-	60	-	-	60
Словакия	-	-	-	-	1,981	-	1,981
САЩ	-	164,258	-	34,553	-	61	198,872
Румъния	-	-	-	-	39,947	12,285	52,232
Италия	-	-	77,520	-	-	1,962	79,482
Испания	-	39,064	87,069	-	18,460	-	144,593
Португалия	-	-	-	-	-	20,275	20,275
Унгария	-	-	-	-	-	15,430	15,430
Хърватия	-	-	-	-	6,978	-	6,978
Европейски съюз	-	-	232,788	-	-	594	233,382
Ирландия	-	-	-	-	-	20,006	20,006
Саудитска Арабия	-	-	-	-	10,044	-	10,044
Белгия	-	39,047	173,971	-	-	-	213,018
Франция	-	-	135,611	-	-	-	135,611
Германия	-	127,000	107,162	-	-	-	234,162
Великобритания	11,007	-	21,701	-	-	-	32,708
Финландия	-	-	125,971	-	-	-	125,971
Швейцария	-	-	-	12,120	-	-	12,120
Общо	11,007	384,429	982,611	73,528	387,868	311,553	2,150,996

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2021 г.
 в хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 2 години	От 2 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	-	55,548	20,752	36,243	223,879	242,627	579,049
Литва	-	-	-	-	44,010	-	44,010
Латвия	-	-	-	-	64	-	64
Словакия	-	-	-	-	-	2,158	2,158
САЩ	34,537	86,336	-	-	34,080	58	155,011
Румъния	-	-	23,546	-	45,416	11,480	80,442
Италия	-	-	-	-	-	1,807	1,807
Испания	-	-	-	-	20,974	-	20,974
Португалия	-	-	-	-	-	19,891	19,891
Унгария	-	-	-	-	-	15,340	15,340
Хърватия	-	-	-	-	7,651	-	7,651
Израел	52,166	-	3,916	-	-	-	56,082
Европейски съюз	-	-	-	-	-	561	561
Ирландия	-	-	-	-	-	19,101	19,101
Саудитска Арабия	-	-	-	-	-	10,037	10,037
Общо	86,703	141,884	48,214	36,243	376,074	323,060	1,012,178

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

С. Капиталова адекватност

От 1 януари 2014 г. в сила са разпоредбите на пакет CRD IV, които чрез Регламент 575 от 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и Директива 2013/36 относно достъпа до осъществяването на дейност на кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници транспонират в европейското законодателство разпоредбите на новите стандарти за банков капитал – Базел III.

Регулаторен капитал

Собственият капитал за регулаторни цели на Банката се състои от следните елементи:

Базов собствен капитал от първи ред

- а) издадени и изплатени капиталови инструменти (обикновени акции);
- б) премийни резерви от емисии на обикновени акции;
- в) неразпределена одитирана печалба;
- г) натрупан друг всеобхватен доход, включително преоценъчни резерви;
- д) други резерви;

Приспаданията от елементите на базовия собствен капитал от първи ред включват нематериалните активи, както и корекции на стойността поради изискванията за пруденциална оценка и други приспадания. В увеличение на базовия собствен капитал от първи ред се включват корекциите във връзка с преходното третиране на ефекта от първоначално прилагане на МСФО 9.

Допълнителен капитал от първи ред

Инструментите на допълнителния капитал от първи ред включват хибриден дълг (виж бележка 29).

Капитал от втори ред

Към 31 декември 2022 г. Банката няма инструменти, класифицирани като Капитал от втори ред.

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
С. Капиталова адекватност, продължение
Собствен капитал
2022
2021
в хил. лв
Базов собствен капитал от първи ред

Изплатени капиталови инструменти	149,085	149,085
(-) Непряко дялово участие в инструменти на базовия собствен капитал от първи ред	(38)	(30)
Премийни резерви	250,017	250,017
Други резерви	858,717	758,634
Натрупан друг всеобхватен доход	(10,815)	11,045

Корекции на базовия собствен капитал от първи ред:

(-) Нематериални активи	(14,925)	(13,831)
Преходни корекции на базовия собствен капитал от първи ред	62,273	130,113
(-) Други приспадания	(25,273)	(21,024)

Базов собствен капитал от първи ред
1,269,041
1,264,009
Инструменти допълнителен капитал от първи ред

Хибриден дълг	254,258	254,258
---------------	---------	---------

Капитал от първи ред
1,523,299
1,518,267
Капитал от втори ред

-

-

Собствен капитал
1,523,299
1,518,267

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

С. Капиталова адекватност, продължение

Банката изчислява следните съотношения:

- а) съотношението на базовия собствен капитал от първи ред е базовият собствен капитал от първи ред на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
- б) съотношението на капитала от първи ред е капиталът от първи ред на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
- в) съотношението на обща капиталова адекватност е собственият капитал на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция.

Общата рискова експозиция се изчислява като сбор от рисковопреетеглените експозиции за кредитен, пазарен и операционен риск.

Банката изчислява изискванията за кредитния риск на своите експозиции в банков и търговски портфейл на базата на стандартизирания подход. Експозициите се вземат предвид по балансовата им стойност. Задбалансовите ангажименти се вземат предвид чрез прилагане на конверсионни фактори, които имат за цел приравняването им в балансови стойности. Позициите се претеглят за риск при ползване на различни проценти в зависимост от класа на експозицията и нейния кредитен рейтинг. Използват се различни техники за редуциране на кредитния риск, например обезпечения и гаранции. При деривативните инструменти, като форуърди и опции, се оценява кредитният риск на контрагента.

Банката изчислява и капиталови изисквания за пазарен риск на валутните и стоковите инструменти в търговския и банковия портфейл.

Банката изчислява капиталови изисквания за операционен риск чрез прилагане на стандартизирания подход. При този подход Банката разпределя нетните доходи от банкови дейности (наречени съответен индикатор) през последните три години по съответните бизнес линии. След това се умножава разпределената част от съответния индикатор по кореспондиращия ѝ процент (бета фактор) и се достига до годишното капиталово изискване за всяка една бизнес линия. Банката изчислява капиталовото изискване за операционен риск като средна стойност за тригодишния период на сбора от годишните капиталови изисквания по всички бизнес линии. Съответната рискова експозиция се изчислява чрез по-нататъшно умножение на капиталовото изискване по 12.5.

През периода Банката спазва регулаторните капиталови изисквания.

Нивото на капиталова адекватност е както следва:

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
С. Капиталова адекватност, продължение

в хил. лв.	Балансова стойност/условна стойност		Рискови експозиции	
	2022	2021	2022	2021
Рисковопретеглени експозиции за кредитен риск				
Балансови позиции				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	3,636,457	2,469,808	2,009	13,224
Многостранни банки за развитие	18	83	-	-
Международни организации	624	344	-	-
Институции	451,715	374,520	186,203	164,487
Предприятия	2,435,831	2,542,742	2,046,646	2,148,344
Експозиции на дребно	1,531,781	1,439,002	1,024,212	939,040
Обезпечени с ипотeki върху недвижими имоти	1,842,333	1,726,307	683,701	650,092
Експозиции в неизпълнение	887,513	924,620	960,277	987,927
Предприятия за колективно инвестиране	4,090	2,705	4,090	2,705
Капиталови инструменти	65,504	71,993	73,628	91,588
Други позиции	1,764,711	1,736,660	1,428,197	1,490,409
Общо	12,620,577	11,288,784	6,408,963	6,487,816
Задбалансови позиции				
Класове експозиции				
Институции	-	-	57	41
Предприятия	545,383	340,015	40,086	42,406
Експозиции на дребно	459,869	447,503	4,631	4,320
Обезпечени с ипотeki върху недвижими имоти	20,091	29,167	3,883	6,060
Други позиции	-	-	47	11
Общо	1,025,343	816,685	48,704	52,838
Деривати				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	-	-	-	-
Институции	2,618	44	1,309	22
Предприятия	1,953	3,821	1,953	3,821
Други позиции	1,548	2,246	1,548	2,246
Общо	6,119	6,111	4,810	6,089
Общо рисковопретеглени експозиции за кредитен риск			6,462,477	6,546,743
Общ размер на експозициите към пазарен риск			4,350	4,713
Размер на експозициите за операционен риск			540,238	523,913
Общ размер на рисковите експозиции			7,007,065	7,075,369
Отношения на капиталова адекватност	Капитал		Капиталови съотношения %	
	2022	2021	2022	2021
Базов собствен капитал от първи ред	1,269,041	1,264,009	18.11%	17.86%
Капитал от първи ред	1,523,299	1,518,267	21.74%	21.46%
Собствен капитал	1,523,299	1,518,267	21.74%	21.46%

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

D. Други рискове – Война в Украйна

На 24 февруари 2022 г. Русия започна мащабни военни действия срещу Украйна. В отговор на руските действия срещу Украйна, страните от ЕС и САЩ пристъпиха към налагане на широки санкции срещу Русия и Беларус, включително, но не само, големи руски банки, някои други компании, членове на руския парламент и някои членове на руския елит и техните семейства, но също така забрана на първичната/вторичната търговия на държавни дългови инструменти и други избрани ценни книжа. Вторичните ефекти, като покачването на цените и достатъчността на енергийните доставки в Европа и икономическото въздействие на различни сценарии, са трудни за прогнозиране и могат да имат значителен ефект върху икономиката на ЕС. Кризата има потенциала да влоши и без това стресираната ситуация с цените на енергията в Европа, което може да доведе до забавяне на икономиката и до увеличаване на загубите, включително по-високи обезценки.

Сътресенията от войната се отразяват върху икономиката на страните от Европейския съюз както пряко, така и непряко, като я насочват към по-нисък растеж и по-висока инфлация. Бързото нарастване на цените на енергийните и хранителни стоки подхранват глобалния инфлационен натиск и предизвикват по-бърз отговор на паричната политика отколкото се предполагаше по-рано.

Рисковете за бъдещото развитие включват потенциални въздействия върху бизнес модела от макроикономическа и глобална геополитическа несигурност, свързана с руските действия срещу Украйна. Активността на клиентите също така може да бъде повлияна от по-високите цени на енергията и спирането на веригата за покупки.

Банката продължава да следи отблизо ситуацията, като извършва допълнителни стрес тестове при различни сценарии. Експозицията на Банката към контрагенти от Русия, Украйна и Беларус не е съществена.

По първоначални оценки на Банката тези събития не са оказали пряко съществено влияние върху нейната дейност. Също така, ръководството не очаква като цяло кризата да има непосредствено значително влияние върху бъдещите операции на Банката.

Бележки към финансовите отчети

4. Информация по сегменти

Информацията по сегменти се представя с оглед на географското разпределение на сегментите на Банката. Форматът се базира на вътрешната финансово-контролна структура.

Отчитането и оценяването на активите и пасивите, приходите и разходите по сегменти е основано на счетоводната политика, описана в приложението за счетоводната политика.

Операциите между сегментите се извършват по пазарни цени.

Банката извършва дейност основно в България, но също така има операции в Кипър.

При представянето на информация на базата на географски сегменти, приходите и разходите се разпределят след междуклонови елиминации на база местоположението на банковото подразделение, което ги генерира. Активите и пасивите по сегменти се разпределят след междуклонови елиминации въз основа на географското им местоположение.

в хил. лв.	Операции в България		Операции в чужбина		Общо	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Приходи от лихви	310,748	308,538	37	18	310,785	308,556
Разходи за лихви	(37,726)	(42,114)	(2,319)	(3,298)	(40,045)	(45,412)
Нетен лихвен доход	273,022	266,424	(2,282)	(3,280)	270,740	263,144
Приходи от такси и комисиони	159,085	134,350	13,905	8,665	172,990	143,015
Разходи за такси и комисиони	(32,087)	(23,978)	(1,388)	(172)	(33,475)	(24,150)
Нетен доход от такси и комисиони	126,998	110,372	12,517	8,493	139,515	118,865
Нетни приходи от търговски операции	17,373	13,466	2,344	1,914	19,717	15,380
Административни разходи	(202,013)	(176,452)	(3,100)	(2,989)	(205,113)	(179,441)
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Активи	12,456,007	10,809,481	258,051	459,389	12,714,058	11,268,870
Пасиви	10,655,814	9,432,473	730,035	567,533	11,385,849	10,000,006

Бележки към финансовите отчети

4. Информация по сегменти, продължение

В следващата таблица е представено разпределението на активи и пасиви, приходи и разходи по бизнес сегменти към и за годината, завършваща на 31 декември 2022 г.:

в хил. лв.

	Активи	Пасиви	Нетен лихвен доход	Нетен доход от такси и комисиони	Нетни приходи от търговски операции	Други нетни оперативни приходи
Бизнес						
Големи и средни предприятия	3,051,182	2,263,247	102,017	42,705	-	677
Малки предприятия	867,206	585,674	34,919	23,861	-	2,795
Банкиране на дребно	2,466,153	7,998,019	169,139	73,577	-	2,552
Трежъри	4,776,101	85,577	3,754	(2,263)	19,717	524
Други	1,553,416	453,332	(39,089)	1,635	-	7,647
Общо	12,714,058	11,385,849	270,740	139,515	19,717	14,195

5. Финансови активи и пасиви

Счетоводна класификация и справедливи стойности

Счетоводната политика на Банката, свързана с оценяването по справедлива стойност е представена в Бележка 2(d)(vii).

Банката определя справедливите стойности като използва следната йерархия, която категоризира в три нива входящите данни, вземани предвид при техниките за оценяване на справедливата стойност:

Ниво 1 - Входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на финансови активи и пасиви на активните пазари за идентични финансови инструменти.

Ниво 2 - Входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котиран цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котиран цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни.

Ниво 3 - Входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котиран цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите.

Бележки към финансовите отчети

5. Финансови активи и пасиви, продължение Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари са базирани на котиран пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За всички останали финансови инструменти Банката определя справедливите стойности, като използва други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, и модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване, включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените.

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

Банката използва общопризнати модели за оценка за определяне на справедливата стойност на често използвани и по-опростени финансови инструменти, като лихвен и валутен суап, при които се използват само наблюдаеми пазарни данни и изискват по-малко преценки и приблизителни оценки на ръководството. Наблюдаеми цени и входящи данни, използвани в моделите за оценяване, обикновено са налични на пазара за котиран дългови и капиталови инструменти, деривати, които се търгуват на борсата или извънборсови деривати като лихвени суапове. Тази наличност на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни, използвани в моделите за оценяване, намалява нуждата от преценки и приблизителни оценки на ръководството и също така намалява несигурността, свързана с определянето на справедливите стойности. Наличността на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни варира в зависимост от продуктите и пазарите и има склонността да се влияе от промени, предизвикани от специфични събития и общото състояние на финансовите пазари.

Но в случаите, когато Банката оценява портфейл от финансови активи и финансови пасиви на базата на нетната експозиция, тя прилага преценка при определяне на подходящите корекции на ниво портфейл, като например използването на спреда „купува-продава“.

При такива корекции се използват наблюдаеми спредове „купува-продава“ за подобни инструменти и се коригират според факторите, специфични за този портфейл.

За по-сложни инструменти, Банката използва собствени модели за оценяване, които обикновено са разработени на базата на общопризнати методи за оценяване. Някои или всички значими входящи данни в тези модели може да не са наблюдаеми на пазара и са получени от пазарни цени или проценти или са приблизителни оценки, базирани на преценки. Пример за инструменти, за които има значими ненаблюдаеми данни включват някои извънборсови деривати и определени заеми и ценни книжа, за които няма активен пазар и запазени участия при секюритизация. Моделите за оценяване, които използват значими ненаблюдаеми данни изискват в голяма степен използването на преценки и приблизителни оценки от ръководството при определяне на справедливата стойност. Тези преценки и приблизителни оценки, направени от ръководството обикновено се изискват, за да се избере подходяща техника за оценяване, за определяне на очакваните бъдещи парични потоци от финансовия инструмент, който се оценява, за определяне на вероятността от неизпълнение на задълженията от страна на контрагента и предварителните лащания и за избора на подходящи дисконтови проценти.

Бележки към финансовите отчети

5. Финансови активи и пасиви, продължение Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Банката има установена система за вътрешен контрол във връзка с оценката на справедливите стойности. Системата включва функцията Управление на риска, независима от дирекция „Трежъри“, която докладва на ръководството и носи главната отговорност за независимата проверка на резултата от търговските и инвестиционни дейности и на всички значими оценки на справедливата стойност на финансовите инструменти. Специфични контроли включват:

- Проверка на наблюдаемите цени;
- Предлагането на нови модели и на промени в съществуващите модели се извършва от Дирекция Анализ и контрол на риска и одобрява от Управителния съвет на Банката;
- Калибриране на моделите (сравнение с наблюдаеми пазарни сделки);
- Анализ и оценка на значителните дневни отклонения в оценката;
- Преглед на значимите ненаблюдаеми данни, корекции на оценката и значителни промени в справедливите стойности на инструментите от Ниво 3 сравнени с предходния месец от Дирекция Анализ и контрол на риска на Банката;

Когато се използва информация, предоставена от трети лица, като например от компании за услуги по определяне на цени или цени от посредници, Управление на риска оценява и документира доказателствата, използвани от третите лица в подкрепа на заключението, че такива оценки са в съответствие с МСФО. Това включва:

- Проверка за одобрение на посредниците за определяне на пазарни цени използвани при оценката на съответния вид финансови инструменти;
- Разбиране на начина, по който справедливата стойност е била достигната и степента, до която тя отразява реални пазарни сделки;
- Когато цените за сходни инструменти са използвани за определяне на справедливата стойност, как тези цени са били коригирани, за да отразят характеристиките на инструмента, подлежащ на оценка;
- Когато няколко цени са били установени за един и същ финансов инструмент, до каква степен е била определена справедливо стойността на инструмента, използвайки тези цени.

Бележки към финансовите отчети

5. Финансови активи и пасиви, продължение Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Таблиците по-долу представят анализ на финансови инструменти оценявани по справедлива стойност в края на отчетния период, класифицирани по нива в рамките на йерархията на справедливите стойности, чрез която се категоризира измерването на справедливите стойности. Стойностите се базират на сумите признати в отчета за финансово състояние.

в хил. лв.

31 декември 2022

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	5,862	261,740	85	267,687
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	357,422	110,825	-	468,247
Деривати държани за управление на риска, нетно	718	891	-	1,609
Общо	364,002	373,456	85	737,543
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	8,488	-	8,488

в хил. лв.

31 декември 2021

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	4,507	260,884	14	265,405
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	855,570	45,585	-	901,155
Деривати държани за управление на риска, нетно	1,042	-	-	1,042
Общо	861,119	306,469	14	1,167,602
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	2,164	-	2,164

Инвестициите в ценни книжа, отчитани в портфейлите финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и финансови активи по амортизирана стойност представляват главно инвестиции в държавни ценни книжа на първокласни емитенти, които са високоликвидни и с възможно най-благоприятно капиталово третиране.

Банката управлява инвестициите си в дългови ценни книжа спрямо актуалните пазарни очаквания и динамика. Стойността на портфейлната дюрация към 31.12.2022 г. е 2.2 години, а година по-рано възлиза на 3.8 години.

Бележки към финансовите отчети

5. Финансови активи и пасиви, продължение Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Таблиците по-долу анализират справедливите стойности на финансови инструменти, отчитани не по справедлива стойност, по ниво в йерархията на справедливите стойности, където се категоризира оценката по справедлива стойност.

в хил. лв.

31 декември 2022	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки	-	1,911,371	-	1,911,371	1,911,371
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	1,743,044	-	-	1,743,044	1,862,203
Вземания от банки и финансови институции	-	264,984	-	264,984	264,984
Вземания от клиенти		888,812	5,533,182	6,421,994	6,384,541
Общо	1,743,044	3,065,167	5,533,182	10,341,393	10,423,099
Пасиви					
Задължения към банки	-	45,703	-	45,703	45,703
Задължения към други клиенти	-	7,227,207	3,544,287	10,771,494	10,798,450
Други привлечени средства	-	116,442	-	116,442	116,487
Хибриден дълг	-	256,861	-	256,861	256,861
Общо	-	7,646,213	3,544,287	11,190,500	11,217,501

в хил. лв.

31 декември 2021	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки	-	1,868,853	-	1,868,853	1,868,853
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	318,404	-	-	318,404	316,139
Вземания от банки и финансови институции	-	87,412	-	87,412	87,412
Вземания от клиенти	-	924,962	5,499,390	6,424,352	6,315,581
Общо	318,404	2,881,227	5,499,390	8,699,021	8,587,985
Пасиви					
Задължения към банки	-	29,879	-	29,879	29,879
Задължения към други клиенти	-	5,580,080	3,845,582	9,425,662	9,425,251
Други привлечени средства	-	106,253	-	106,253	106,271
Хибриден дълг	-	320,733	-	320,733	320,733
Общо	-	6,036,945	3,845,582	9,882,527	9,882,134

Бележки към финансовите отчети

5. Финансови активи и пасиви, продължение Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Където е налична, справедливата стойност на кредитите предоставени на други клиенти е базирана на наблюдаеми пазарни трансакции. Където наблюдаема пазарна информация не е налична, преценката за справедливата стойност се базира на оценъчни модели, като техники на дисконтирани парични потоци. Входящите данни за оценъчните техники включват очаквани загуби за живота на кредита, пазарни лихвени нива, очаквания за предплащане. За обезценените кредити с обезпечения, справедливата стойност се базира на оценка за справедливата стойност на предоставеното обезпечение. С цел по-голяма точност на оценката кредитите са групирани в портфейли със сходни характеристики като тип продукт, тип кредитополучател, матуритет, валута, тип на обезпечението.

Справедливата стойност на задълженията към клиенти е изчислена използвайки техники на дисконтирани парични потоци прилагайки лихвените нива, които се предлагат към момента за депозити със сходен падеж и условия. Справедливата стойност на депозитите на виждане е сумата платима към датата на финансовия отчет.

6. Нетен лихвен доход

в хил. лв.	2022	2021
Приходи от лихви		
Сметки при банки и финансови институции	1,505	311
Приходи от лихви по пасиви	5	50
Голямо предприятие	77,063	75,862
Средно предприятие	32,358	50,096
Малко предприятие	37,200	34,082
Микро предприятие	7,427	7,043
Домакинства	129,095	123,264
Дългови инструменти	24,520	17,848
Друг лихвен приход	1,612	-
	310,785	308,556
Разходи за лихви		
Депозити от банки	(135)	(2)
Депозити от други клиенти	(1,567)	(9,131)
Други привлечени средства	(533)	(738)
Хибриден дълг	(33,488)	(27,634)
Разходи за лихви по активи	(4,285)	(7,897)
Лизингови договори и други	(37)	(10)
	(40,045)	(45,412)
Нетен лихвен доход	270,740	263,144

За 2022 г. признатият лихвен приход от необслужвани финансови активи (вземания от клиенти) възлиза на 24,847 хил. лв. (2021 г.: 40,830 хил. лв).

Разпределението на кредитния портфейл е отчетено спрямо бизнес сегментите на Банката.

Бележки към финансовите отчети
7. Нетен доход от такси и комисиони
в хил. лв.

	2022	2021
Приходи от такси и комисиони		
Акредитиви и гаранции	3,559	3,387
Платежни операции	28,421	23,890
Клиентски сметки	48,927	36,840
Картови услуги	46,547	36,405
Други	45,536	42,493
	172,990	143,015
Разходи за такси и комисиони		
Акредитиви и гаранции	(640)	(593)
Платежни системи	(4,407)	(2,895)
Картови услуги	(20,598)	(16,433)
Други	(7,830)	(4,229)
	(33,475)	(24,150)
Нетен доход от такси и комисиони	139,515	118,865

8. Нетни приходи от търговски операции
в хил. лв.

	2022	2021
Нетни приходи от търговски операции от:		
- дългови инструменти	114	32
- капиталови инструменти	(656)	200
- промени във валутните курсове	20,259	15,148
Нетни приходи от търговски операции	19,717	15,380

9. Други нетни оперативни приходи
в хил. лв.

	2022	2021
Други нетни оперативни приходи, възникващи от:		
- нетни приходи от сделки и преоценки на злато и благородни метали	2,068	1,169
- приходи от наеми	5,579	5,702
- дългови инструменти	827	1,058
- капиталови инструменти	(303)	27
- доход от управление на цедирани вземания	5,620	3,075
- доход от управление на кредити, придобити чрез бизнес комбинация	404	337
Други нетни оперативни приходи	14,195	11,368

Бележки към финансовите отчети

10. Административни разходи

в хил. лв.	2022	2021
Административните разходи включват:		
- Разходи за персонал	74,545	65,440
- Амортизация на имоти, оборудване и дълготрайни нематериални активи	12,060	11,379
- Амортизация на активи с право на ползване	40,021	33,915
- Реклама	8,455	8,176
- Телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка	13,753	12,265
- Други разходи за външни услуги	56,279	48,266
Административни разходи	205,113	179,441

Разходите за персонал включват разходи за заплати, социални и здравни осигуровки, начислени в съответствие с разпоредбите на местното законодателство. Общият брой на персонала към 31 декември 2022 г. е 2,454 човека (31 декември 2021 г.: 2,466).

Начислените за 2022 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит възлизат на 1,064 хил. лв. Начислените за 2021 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит възлизат на 569 хил. лв. За 2022 г. и 2021 г. няма начислени суми за други услуги, несвързани с одита, предоставяни от регистрираните одитори.

11. Обезценка

в хил. лв.	2022	2021
Увеличение на обезценката		
Вземания от клиенти	(208,469)	(152,369)
Задбалансови ангажименти	(625)	(769)
Намаление на обезценката		
Вземания от клиенти	72,929	30,381
Задбалансови ангажименти	816	263
Разходи за обезценка, нетно	(135,349)	(122,494)

Разходите за обезценка за 2022 г. и 2021 г. се дължат на допълнителни начисления в резултат на развитие на кредитния риск в период на предизвикателна икономическа среда и консервативния подход, прилаган от Банката при признаване на риска от загуби по определени индивидуално оценявани експозиции.

Бележки към финансовите отчети
12. Други приходи/(разходи), нетно

<i>в хил. лв.</i>	2022	2021
Печалби/(загуби) от продажба и отписване на активи придобити като обезпечения	2,608	(6,041)
Преоценка на инвестиционни имоти	14,769	30,340
(Разходи)/приходи от продажба на инвестиционни имоти	(3,221)	16
Приходи от дивиденди	578	401
(Разходи) за гаранционни схеми	(24,534)	(22,202)
Приходи от провизии по съдебни спорове	83	508
Други (разходи)/приходи, нетно	(3,243)	1,732
Общо	(12,960)	4,754

13. Разходи за данъци

<i>в хил. лв.</i>	2022	2021
Текущи данъци	(8,325)	(6,171)
Отсрочени данъци (виж бележка 20)	(1,215)	(5,322)
Разходи за данъци	(9,540)	(11,493)

Равнение между данъчния разход и счетоводната печалба, както следва:

<i>в хил. лв.</i>	2022	2021
Счетоводна печалба преди облагане	90,745	111,576
Корпоративен данък по съответната данъчна ставка (10% за 2022 г. и 10% за 2021 г.)	9,075	11,158
Ефект от данъчни ставки в други юрисдикции	195	110
Данъчен ефект от постоянни данъчни разлики	270	177
Други разлики	-	48
Разходи за данък върху дохода	9,540	11,493
Ефективна данъчна ставка	10.51%	10.30%

14. Парични средства и вземания от централни банки

<i>в хил. лв.</i>	2022	2021
Каса		
- в левове	184,774	189,399
- в чуждестранна валута	63,766	58,053
Вземания от централни банки	1,427,241	1,455,801
Разплащателни сметки и вземания от чуждестранни банки	235,590	165,600
Общо	1,911,371	1,868,853

Бележки към финансовите отчети

15. Инвестиции в ценни книжа

в хил. лв	2022	2021
Облигации и други ценни книжа издадени от:		
Българското правителство		
- деноминирани в левове	446,417	367,761
- деноминирани в чуждестранна валута	129,255	211,288
Чужди правителства	1,575,324	433,129
Предприятия	405,558	317,559
Банки	10,477	124,057
Други издатели - капиталови инструменти	31,106	28,905
Общо	2,598,137	1,482,699
От които финансови активи:		
Отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	468,247	901,155
Отчитани по амортизирана стойност	1,862,203	316,139
Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	267,687	265,405
Общо	2,598,137	1,482,699

Част от отчетените облигации на българското и чуждестранни правителства в размер на 37,831 хил. лв. (83,314 хил. лв. към 2021 г.) са предмет на споразумения за пълна размяна на доходност (Total Return Swap Agreement).

Към края на 2022 г., както и към края на 2021 г., няма ценни книжа, които да са предмет на споразумения на обратно изкупуване.

Инвестициите в ценни книжа, отчитани в портфейлите финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и финансови активи по амортизирана стойност представляват главно инвестиции в държавни ценни книжа на първокласни емитенти, които са високоликвидни и с възможно най-благоприятно капиталово третиране.

Банката управлява инвестициите си в дългови ценни книжа спрямо актуалните пазарни очаквания и динамика. Стойността на портфейлната дюрация към 31.12.2022 г. е 2.2 години, а година по-рано възлиза на 3.8 години.

16. Вземания от банки и финансови институции

(a) Анализ по видове

в хил. лв.	2022	2021
Вземания от банки	140,685	38,727
Други	124,299	48,685
Общо	264,984	87,412

(b) Географски анализ

в хил. лв.	2022	2021
Местни банки и финансови институции	105,262	22,164
Чуждестранни банки и финансови институции	159,722	65,248
Общо	264,984	87,412

Бележки към финансовите отчети

17. Вземания от клиенти

в хил. лв.

	Брутна стойност	Обезценка	31.12.2022 г. Амортизирана стойност
Голямо предприятие	2,270,652	(119,107)	2,151,545
Средно предприятие	1,085,974	(186,337)	899,637
Малко предприятие	878,135	(10,929)	867,206
Микро предприятие	198,538	(2,019)	196,519
Банкиране на дребно			
- Потребителски кредити	1,063,724	(41,873)	1,021,851
- Ипотечни кредити	1,128,416	(11,167)	1,117,249
- Кредитни карти	138,855	(11,336)	127,519
- Други програми и обезпечени финансираня	3,015	-	3,015
Общо	6,767,309	(382,768)	6,384,541

в хил. лв.

	Брутна стойност	Обезценка	31.12.2021 г. Амортизирана стойност
Голямо предприятие	2,474,806	(199,830)	2,274,976
Средно предприятие	1,123,631	(177,627)	946,004
Малко предприятие	878,125	(12,885)	865,240
Микро предприятие	182,625	(2,853)	179,772
Банкиране на дребно			
- Потребителски кредити	982,976	(45,624)	937,352
- Ипотечни кредити	986,104	(10,922)	975,182
- Кредитни карти	148,037	(13,999)	134,038
- Други програми и обезпечени финансираня	3,017	-	3,017
Общо	6,779,321	(463,740)	6,315,581

Разпределението на кредитния портфейл е отчетено спрямо бизнес сегментите на Банката.

(а) Движение в обезценката

в хил. лв.

Салдо към 1 януари 2022 г.	463,740
Допълнително начислена	208,469
Реинтегрирана	(72,929)
Отписани вземания	(217,974)
Други	1,462
Салдо към 31 декември 2022 г.	382,768

Бележки към финансовите отчети

18. Имоти и оборудване

<i>в хил. лв.</i>	Земя и сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Активи в процес на изграждане	Подобрения на наети активи	Общо
Отчетна стойност						
Към 1 януари 2021 г.	22,208	138,906	6,632	16,314	64,197	248,257
Придобити	4,035	24	-	9,403	-	13,462
Излезли от употреба	-	(11,782)	-	-	(4,369)	(16,151)
Прехвърлени	-	6,778	-	(8,574)	130	(1,666)
Към 31 декември 2021 г.	26,243	133,926	6,632	17,143	59,958	243,902
Придобити	-	6	-	35,517	-	35,523
Излезли от употреба	-	(6,760)	(416)	-	(183)	(7,359)
Прехвърлени	-	9,475	-	(14,341)	940	(3,926)
Към 31 декември 2022 г.	26,243	136,647	6,216	38,319	60,715	268,140
Амортизация						
Към 1 януари 2021 г.	6,085	121,094	6,434	-	41,672	175,285
Начислена през годината	807	5,643	110	-	2,304	8,864
За излезлите от употреба	-	(11,763)	-	-	(4,365)	(16,128)
Към 31 декември 2021 г.	6,892	114,974	6,544	-	39,611	168,021
Начислена през годината	969	5,636	57	-	2,566	9,228
За излезлите от употреба	-	(6,751)	(416)	-	(182)	(7,349)
Към 31 декември 2022 г.	7,861	113,859	6,185	-	41,995	169,900
Балансова стойност						
Към 1 януари 2021 г.	16,123	17,812	198	16,314	22,525	72,972
Към 31 декември 2021 г.	19,351	18,952	88	17,143	20,347	75,881
Към 31 декември 2022 г.	18,382	22,788	31	38,319	18,720	98,240

Справедливата стойност на активите от клас Земя и сгради е определена от независими оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните. Политиката на Банката изисква независимите оценители да определят справедливата стойност с такава честота, че да се осигури балансова стойност, която не се различава съществено от справедливата към края на отчетния период. Към 31 декември 2022 година справедливата стойност на земята и сградите не е съществено по-различна от балансовата им стойност към същата дата. Справедливата стойност на земя и сгради е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 на база на входящите данни за използваната техника за оценяване.

Бележки към финансовите отчети

18. Имоти и оборудване, продължение

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
1. Дисконтирани парични потоци: Моделът за оценяване отчита настоящата стойност на генерираните парични потоци от имотите, взимайки предвид очаквания ръст на наемите, периода за анулиране, ниво на заетост, премии за стимулиране като периоди освободени от наем и други разходи, които не се заплащат от наемателите. Очакваните нетни парични потоци се дисконтират, като се използват дисконтови проценти, коригирани за риска. Сред другите фактори, при определянето на дисконтовия процент се отчита качество на сградата и нейното местонахождение (първостепенно или второстепенно), кредитното качество на наемателя и срока на наема.	1. Очакван пазарен ръст на наемите (4.5-6.8%, средно претеглено 5.6%). 2. Период за анулиране (средно 3 месеца след края на всеки наем). 3. Ниво на заетост (90-95%, средно претеглено 92.5%). 4. Периоди освободени от наем (1 година при нов наем). 5. Дисконтов процент, коригиран за риска (4-9%, средно претеглено 6.5%).	Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако: • очаквания пазарен ръст на наемите е по-висок (по-нисък); • периодите за анулиране са по-къси (по-дълги); • нивото на заетост е по-високо (по-ниско); • периодите освободени от наем са по-къси (по-дълги); или • дисконтовият процент, коригиран за риска е по-нисък (по-висок).
2. Пазарен подход/ Сравнителен подход. Този подход се основава на сравнение на оценявания обект с други подобни обекти, продадени или предлагани за продажба. Стойността на даден имот по този метод се определя при прякото сравнение на оценявания обект с други подобни недвижими имоти, които са били продадени в период, близък до датата на оценката. След обстойно изследване, проверка и анализ на данни, получени от пазара на имоти се формира стойност, която представлява най-точния индикатор за пазарна стойност. Същността на метода е да се ползва информация за реално осъществени сделки през последните шест месеца на пазара на имоти. Успешното прилагане на метода е възможно само при наличие на достоверна база данни от реални сделки извършени с имоти аналогични на оценявания. Информацията от сайтове за имоти, местна преса и др. информационни източници се отнася за бъдещи инвестиционни намерения на продавача на имота и не представлява достоверен източник на информация. При ползване на тези източници офертната стойност на всеки аналог се сконтира с процент по преценка на оценителя, но не по-малко от 5%.	1. Очакван пазарен ръст на имотите (8-10%, средно претеглено 9%). 2. Период за реализация (средно 4 месеца след offerиране). 3. коефициент за сключване на сделка (94-96%, средно претеглено 95%). 4. коефициент за местоположение (1.0-1.05, средно претеглено 1.025). 5. коефициент за състояние (1.0-1.1, средно претеглено 1.05).	Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако: • очакваният пазарен ръст на имотите е по-висок (по-нисък); • периодите за продажба са по-къси (по-дълги); • има промяна в техническото състояние на обектите

Бележки към финансовите отчети
19. Нематериални активи
в хил. лв.
Отчетна стойност
Към 1 януари 2021 г.

Придобити

Излезли от употреба

Прехвърлени

Към 31 декември 2021 г.

Придобити

Прехвърлени

Към 31 декември 2022 г.
Амортизация
Към 1 януари 2021 г.

Начислена през годината

За излезлите от употреба

Към 31 декември 2021 г.

Начислена през годината

Към 31 декември 2022 г.
Балансова стойност
Към 1 януари 2021 г.
Към 31 декември 2021 г.
Към 31 декември 2022 г.
**Програмни продукти и
лицензи**
Общо

45,587	45,587
2	2
-	-
1,666	1,666
47,255	47,255
-	-
3,926	3,926
51,181	51,181
30,909	30,909
2,515	2,515
-	-
33,424	33,424
2,832	2,832
36,256	36,256
14,678	14,678
13,831	13,831
14,925	14,925

20. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци са калкулирани за всички временни данъчни разлики, като е използван методът на балансовите пасиви на база основен данъчен процент 10%.

Признатите отсрочени данъчни активи и пасиви се отнасят за следните позиции:

в хил. лв.

	Активи		Пасиви		Нетно	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Имоти, оборудване и нематериални активи	-	-	2,852	2,800	2,852	2,800
Инвестиционни имоти	-	-	24,815	23,675	24,815	23,675
Други	(178)	(201)	334	334	156	133
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(178)	(201)	28,001	26,809	27,823	26,608

Движенията във временните разлики през 2022 г. в размер на 1,215 хил. лв. се признават в печалбата за годината.

21. Активи придобити като обезпечения
в хил. лв.

	2022	2021
Земи	245,557	249,612
Сгради	156,173	187,962
Машини, съоръжения и транспортни средства	10,425	12,596
Стопански инвентар	841	817
Общо	412,996	450,987

Бележки към финансовите отчети

21. Активи придобити като обезпечения, продължение

Активите придобити като обезпечения са оценени по по-ниската от цена на придобиване или нетна реализуема стойност. Нетната реализуема стойност на земите и сградите е приблизително равна на справедливата им стойност. Използваните оценъчни техники при земи и сгради са посочени в бележка 18.

22. Инвестиционни имоти

в хил. лв.

Салдо към 1 януари 2022 г.	732,850
Придобити	10,318
Прехвърлени от активи придобити като обезпечения	-
Преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност призната при прехвърлянето	14,769
Отписани при продажба	(7,613)
Салдо към 31 декември 2022 г.	750,324

23. Инвестиции в дъщерни дружества

Инвестициите в дъщерни предприятия (виж бележка 36) са както следва:

				в хил. лв.
Предприятие:	% участие в капитала	цена на придобиване	обезценка	балансова стойност
First Investment Finance B.V., Холандия	100%	3,947	-	3,947
Дайнърс клуб България АД	96.51%	5,743	-	5,743
First Investment Bank – Albania Sh.a.	100%	23,420	-	23,420
Дебита ООД	70%	105	(104)	1
Фи Хелт застраховане АД	59.10%	3,315	-	3,315
Криейтив Инвестмънт ЕООД	100%	-	-	-
Лега Салюшънс ЕООД	100%	-	-	-
АМС имоти ЕООД	100%	-	-	-
Майфин ЕАД	100%	2,000	-	2,000
Инкасо гарант ЕООД	100%	100	-	100
Общо		38,630	(104)	38,526

31.12.2021 г.

				в хил. лв.
Предприятие:	% участие в капитала	цена на придобиване	обезценка	балансова стойност
First Investment Finance B.V., Холандия	100%	3,947	-	3,947
Дайнърс клуб България АД	94.79%	5,443	-	5,443
First Investment Bank - Albania Sh.a.	100%	23,420	-	23,420
Дебита ООД	70%	105	(104)	1
Реалтор ООД	51%	78	(74)	4
Фи Хелт застраховане АД	59.10%	3,315	-	3,315
Болкан файненшъл сървисис ЕАД	100%	7,743	-	7,743
Търнараунд Мениджмънт ЕООД	100%	-	-	-
Криейтив Инвестмънт ЕООД	100%	-	-	-
Лега Салюшънс ЕООД	100%	-	-	-
АМС имоти ЕООД	100%	-	-	-
Майфин ЕАД	100%	2,000	-	2,000
Общо		46,051	(178)	45,873

Бележки към финансовите отчети
24. Активи с право на ползване
в хил. лв.

Към 1 януари 2022 г.	77,725
Амортизация	(40,021)
Ефект от промяна на лизинговите условия и очакванията за срока на лизинга	86,455
Към 31 декември 2022 г.	124,159

Лизингови задължения

Към 1 януари 2022 г.	77,785
Лизингови плащания	(40,001)
Ефект от промяна на лизинговите условия и очакванията за срока на лизинга	86,456
Към 31 декември 2022 г.	124,240

Активите с право на ползване, които Банката признава са както клоновете и офисите в различни населени места в България и Кипър, така и сградите, в които се помещава централното ѝ управление. При извършването на първоначалното признаване Банката е анализираща и взела предвид информация за очакваната продължителност за периода, в който Банката ще използва активите. През 2022 г. част от въпросните очаквания са се променили, в резултат, на което Банката е извършила преглед на първоначалната си оценка и признава увеличение в размера на активите с право на ползване в размер на 86,456 хил. лв. и на лизинговите задължения в размер на 86,456 хил. лв.

При извършената оценка на активите с право на ползване и на лизинговите задължения, Банката е взела предвид текущите нива на разходи за финансиране, в случай, че планира да финансира покупката на въпросните активи и е включила въпросната презумпция както в първоначалната, така и в последващата оценка на активите с право на ползване и на лизинговите задължения.

В следващата таблица е направен анализ на лизинговите задължения според очаквания остатъчен срок на договорите за наем:

в хил. лв.
Матуритетен анализ на лизинговите задължения

	До 1 година	От 1 до 5 години	Общо
Към 1 януари 2022 г.	19,527	58,258	77,785
Към 31 декември 2022 г.	29,530	94,710	124,240

Бележки към финансовите отчети
25. Други активи

<i>в хил. лв.</i>	2022	2021
Разходи за бъдещи периоди	11,338	14,779
Злато	2,642	2,765
Други активи	100,266	98,592
Общо	114,246	116,136

26. Задължения към банки

<i>в хил. лв.</i>	2022	2021
Срочни депозити	3,668	-
Текущи сметки	42,035	29,879
Общо	45,703	29,879

27. Задължения към други клиенти

<i>в хил. лв.</i>	2022	2021
Граждани		
- на виждане	2,859,322	2,275,583
- срочни и спестовни депозити	4,401,427	4,718,411
Търговци и публични институции		
- на виждане	3,157,892	1,996,496
- срочни депозити	379,809	434,761
Общо	10,798,450	9,425,251

28. Други привлечени средства

<i>в хил. лв.</i>	2022	2021
Задължения по потвърдени акредитиви	-	3,388
Дълг свързан със споразумения за пълна размяна на доходност	39,874	74,018
Задължения по получени финансираня	36,611	26,227
Задължения свързани със структуриран инвестиционен продукт	6,884	2,638
Задължения по договори за заем	33,118	-
Общо	116,487	106,271

Бележки към финансовите отчети
28. Други привлечени средства, продължение

Задълженията по получени финансираня могат да бъдат анализирани, както следва:

в хил. лв.

Кредитор	Лихвен процент	Падеж	Амортизирана стойност към 31 декември 2022 г.
Европейски инвестиционен фонд - програма Джереми 2	0% - 2.79%	30.09.2025 г.	1,506
Българска банка за развитие АД - програма за насърчаване на Микро и МСП	3.05%	15.03.2027 г.	11,251
Българска банка за развитие АД - програма за индиректно финансиране на МСП	3.85%	30.11.2028 г.	3,680
Фонд Мениджър на финансови инструменти в България - програма микрокредитиране със споделен риск	0%	31.12.2033 г.	10,636
Фонд Мениджър на финансови инструменти в България - програма финансиране в селските райони	0%	31.12.2031 г.	9,538
Общо			36,611

в хил. лв.

Кредитор	Лихвен процент	Падеж	Амортизирана стойност към 31 декември 2021 г.
Европейски инвестиционен фонд - програма Джереми 2	0% - 1.087%	30.09.2025 г.	2,731
Българска банка за развитие АД - програма за насърчаване на Микро и МСП	1%	15.03.2027 г.	11,241
Българска банка за развитие АД - програма за индиректно финансиране на МСП	1.583%	30.11.2028 г.	4,284
Фонд Мениджър на финансови инструменти в България - програма микрокредитиране със споделен риск	0%	31.12.2033 г.	7,971
Общо			26,227

29. Хибриден дълг

в хил. лв.

	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2022 г.
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117,350	123,839
Хибриден дълг с главница 30 млн. евро	58,675	58,829
Хибриден дълг с главница 30 млн. евро	58,675	54,590
Хибриден дълг с главница 10 млн. евро	19,558	19,603
Общо	254,258	256,861

в хил. лв.

	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2021 г.
Хибриден дълг с главница 40 млн. евро	78,233	84,910
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117,350	123,840
Хибриден дълг с главница 30 млн. евро	58,675	58,829
Хибриден дълг с главница 27.133 млн. евро	53,068	53,154
Общо	307,326	320,733

Бележки към финансовите отчети

29. Хибриден дълг, продължение

През декември 2021 г. Банката привлече чрез издадени първи и втори транш на емисия ISIN код XS2419929422 хибриден дълг общо 27,133 хил. евро.

През април 2022 г. Банката привлече чрез издаден трети транш на емисия ISIN код XS2419929422 хибриден дълг за 2,867 хил. евро.

През август 2022 г. Банката привлече чрез издаден първи транш на емисия ISIN код XS2488805461 хибриден дълг за 10,000 хил. евро.

Облигациите по всички емисии хибридни инструменти са поименни, безналични, лихвоносни, безсрочни, необезпечени, свободно прехвърляеми, неконвертируеми, дълбоко подчинени и без стимули за обратно изкупуване.

Всички инструменти хибриден дълг отговарят напълно на изискванията на Регламент 575/2013 за включване изцяло в допълнителния капитал от първи ред.

30. Други пасиви

в хил. лв.	2022	2021
Задължения към персонала	1,157	1,289
Провизии по съдебни спорове	440	523
Обезценка по задбалансови ангажименти	1,152	1,343
Други кредитори	4,650	4,662
Общо	7,399	7,817

Провизиите по съдебни спорове са изчислени на базата на очакванията на Банката (използвайки вътрешни и външни експерти) относно изхода на заведените срещу нея съдебни искове.

31. Капитал и резерви

(а) Брой и номинална стойност на издадените акции към 31 декември 2022 г.

На 3 юли 2020 г. приключи успешно подписката за публично предлагане на акции на Първа инвестиционна банка АД. От предложените 40 000 000 броя обикновени, безналични акции с номинална стойност от 1 лев и емисионна стойност от 5.00 лв., бяха записани и реално заплатени общо 39 084 800 акции.

На 31 юли 2020 г. с вписване в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ към Агенция по вписванията е вписано увеличение на капитала на „Първа инвестиционна банка“ АД след успешно приключила на 03 юли 2020 г. подписка и потвърден от Комисията за финансов надзор проспект.

Така капиталът на Банката е увеличен на 149 084 800 лева чрез издаване на нови 39 084 800 броя обикновени поименни, безналични акции с право на глас, с номинална стойност 1 лев и емисионна стойност 5 лева всяка. Размерът на капитала след увеличението е отразен в устава на Банката след получено от Българската народна банка одобрение.

Във връзка с горната емисия премиерният резерв на Банката се е увеличил с 153,017 хил. лв. нетно от разходите по емисията, достигайки общ размер от 250,017 хил. лв.

Бележки към финансовите отчети

31. Капитал и резерви, продължение

(b) Акционери

Таблицата по-долу посочва тези акционери, които притежават акции на Банката към 31 декември 2022 г., заедно с броя и процента на общо емитираните акции.

	Брой акции	% от емитирания акционерен капитал
Г-н Ивайло Димитров Мутафчиев	46,750,000	31.36
Г-н Цеко Тодоров Минев	46,750,000	31.36
Българска банка за развитие АД	27,350,000	18.35
Valea Foundation	11,734,800	7.87
Други акционери (акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса - София)	16,500,000	11.06
Общо	149,084,800	100.00

(c) Законови резерви

Законовите резерви включват суми, заделени за цели, регламентирани в местното законодателство. Съгласно българското законодателство Банката е задължена да заделити най-малко 1/10 от годишната си печалба като законови резерви до момента, в който съвкупната им сума достигне до 1/10 от акционерния капитал на Банката.

През 2022 г., както и през предходната година Банката не е разпределяла дивиденди.

32. Условни задължения

Задбалансови пасиви

Банката предоставя банкови гаранции и акредитиви с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и обикновено имат период на валидност до две години.

Сумите по сключени споразумения за издаване на условни задължения са представени в таблицата по-долу според съответната категория. Сумите, отразени в таблицата като задбалансови ангажименти, представляват максималната сума на счетоводна загуба, която ще се отрази в отчета за финансовото състояние, в случай че контрагентите не изпълнят своите задължения и всички обезпечения се окажат без стойност.

в хил. лв.	2022	2021
Банкови гаранции	157,251	161,233
Неизползвани кредитни линии	837,477	644,288
Акредитиви	31,767	12,507
Общо	1,026,495	818,028
Обезценка по задбалансови ангажименти	1,152	1,343

Бележки към финансовите отчети

32. Условни задължения, продължение

Задбалансови пасиви, продължение

Представените в таблицата ангажименти и потенциални задължения носят само задбалансов кредитен риск, като само таксите за ангажимент и провизиите за евентуални загуби се отразяват в отчета за финансовото състояние до момента на изтичане срока на поетия ангажимент или неговото изпълнение. Повечето от поетите условни задължения се очаква да приключат, без да се наложат частични или пълни плащания по тях. По тази причина сумите не представляват бъдещи парични потоци.

Условният кредит представлява рамково споразумение за управление на обезпечения по различни кредитни сделки, сключени с един или няколко клиента. Условният кредит не води до възникване на задължение от страна на Банката да бъдат отпуснати конкретни финансови инструменти. Сключването на конкретна кредитна сделка с клиента на Банката, например предоставяне на банкови кредити и овърдрафти, поемане на условни ангажименти като банкови гаранции и акредитиви, подлежи на отделно решение и одобрение на Банката.

Към датата на отчета няма други съществени ангажименти и условни задължения, които да изискват допълнително оповестяване.

33. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват следните салда с оригинален срок до 3 месеца:

в хил. лв.	2022	2021
Парични средства и вземания от централни банки	1,911,371	1,868,853
Вземания от банки и финансови институции с оригинален срок до 3 месеца	227,006	46,787
Общо	2,138,377	1,915,640

34. Усреднени салда

Усреднените балансови стойности на финансовите активи и пасиви са представени по-долу. Сумите са изчислени използвайки средноаритметично на месечните салда за всички инструменти.

в хил. лв.	2022	2021
ФИНАНСОВИ АКТИВИ		
Парични средства и вземания от централни банки	2,232,611	1,866,440
Инвестиции в ценни книжа	1,655,201	1,350,821
Вземания от банки и финансови институции	190,966	79,671
Вземания от клиенти	6,300,194	6,193,428
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ		
Задължения към банки	18,443	15,916
Задължения към други клиенти	10,056,144	9,242,419
Други привлечени средства	97,161	104,227
Хибриден дълг	327,160	272,944

Бележки към финансовите отчети

35. Сделки със свързани лица

Страните се считат за свързани, ако едната страна има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другата страна при вземане на финансови и оперативни решения, или двете страни са под общ контрол.

В рамките на нормалната банкова дейност някои банкови операции се извършват със свързани лица. Това включва кредити, депозити и други транзакции. Тези транзакции са извършени при пазарни условия. Размерът на тези транзакции и салдата по тях към края на съответните периоди са както следва:

Вид свързаност в хил. лв.	Лица, контролиращи или управляващи Банката		Предприятия под общ контрол	
	2022	2021	2022	2021
Кредити				
Кредитна експозиция в началото на периода	3,515	1,769	83,666	84,580
Отпуснати/(погасени) кредити през периода	(571)	1,746	(5,350)	(914)
Кредитна експозиция в края на периода	2,944	3,515	78,316	83,666
Получени депозити и заеми				
В началото на периода	13,725	13,275	125,350	113,352
Получени/(изплатени) през периода	470	450	(10,173)	11,998
В края на периода	14,195	13,725	115,177	125,350
Предоставени депозити				
Депозити в началото на периода	-	-	5,868	2,955
Предоставени/(погасени) депозити през периода	-	-	86,278	2,913
Депозити в края на периода	-	-	92,146	5,868
Други вземания				
В началото на периода	-	-	18,037	17,565
Получени/(изплатени) през периода	-	-	(5,570)	472
В края на периода	-	-	12,467	18,037
Други задължения				
В началото на периода	-	-	420	100
Получени/(изплатени) през периода	-	-	(270)	320
В края на периода	-	-	150	420
Издадени условни задължения от Банката				
В началото на периода	1,061	1,031	2,792	3,412
Отпуснати/(изтекли) през периода	(38)	30	(763)	(620)
В края на периода	1,023	1,061	2,029	2,792
Разчет по лизингови задължения				
В началото на периода	-	-	1,513	-
Получени/(изплатени) през периода	-	-	1,171	1,513
В края на периода	-	-	2,684	1,513

Бележки към финансовите отчети
35. Сделки със свързани лица, продължение

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Банката		Предприятия под общ контрол	
	2022	2021	2022	2021
в хил. лв.				
Приходи от лихви	35	24	3,065	3,089
Разходи за лихви	8	8	231	547
Приходи от такси и комисиони	27	16	1,769	1,082
Разходи за такси и комисиони	6	4	301	296

Възнагражденията на ключовия управленски персонал, изплатени през 2022 г. са в размер на 12,068 хил. лв. (2021 г.: 10,863 хил. лв.).

36. Дъщерни предприятия
(a) First Investment Finance B.V.

През април 2003 година Банката създава дружество със специална цел със седалище в Нидерландия с фирма First Investment Finance B.V. Дружеството е еднолична собственост на Банката. То е учредено за изпълнението на ясна и тясно определена цел - получаването на заеми от чужди финансови институции и привличането на инвеститори чрез емитирането на облигации и други финансови инструменти, гарантирани от Банката, средствата от които се използват за финансиране на операциите на Банката. Акционерният капитал на дружеството възлиза на 18 хил. евро и се състои от издадени и платени 180 акции, всяка с номинална стойност от 100 евро.

(b) Дайнърс клуб България АД

През май 2005 г. Банката придоби 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. Дружеството е учредено през 1996 г. и предметът му на дейност включва представителство, агентство и процесинг на Дайнърс клуб Интернешънъл. Към 31 декември 2022 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 910 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 96.51%.

(c) First Investment Bank - Albania Sh.a.

През април 2006 г. Банката учреди First Investment Bank – Albania Sh.a. с 99.9998% акционерно участие. На 27 юни 2007 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. получи пълен банков лиценз от централната Банка на Албания и на 1 септември 2007 г. ефективно пое дейността на бившия клон ПИБ – Тирана, поемайки всичките му права и задължения, активи и пасиви.

Към 31 декември 2022 г. акционерният капитал на First Investment Bank – Albania Sh.a. е 11,975 хил. евро, внесен изцяло, а акционерното участие на Банката е 100%.

Бележки към финансовите отчети**36. Дъщерни предприятия, продължение****(d) „Дебита” ООД**

През януари 2010 г. в Търговския регистър беше вписано дружеството „Дебита” ООД, учредено съвместно от Банката и „Първа финансова брокерска къща” ООД. Дружеството е с капитал 150,000 лева, разпределен в дялове на стойност 100 лв. всеки, както следва: 70% или 1,050 дяла за Банката и 30% или 450 дяла за „ПФБК” ООД.

Дружеството е учредено да извършва дейност като обслужващо дружество по смисъла на чл.18 от Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, понастоящем дружество по смисъла на чл. 27 от Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация. Предметът на дейност на „Дебита” ООД е придобиване, обслужване, управление и разпореждане с вземания, както и свързаната с това консултантска дейност.

(e) „Реалтор” ООД

През януари 2010 г. в Търговския регистър беше вписано дружеството „Реалтор” ООД, учредено съвместно от Банката и „Първа финансова брокерска къща” ООД. Дружеството е с капитал 150,000 лева, разпределен в дялове на стойност 100 лв. всеки, както следва: 51% или 765 дяла за Банката и 49% или 735 дяла за „ПФБК” ООД.

Дружеството е учредено да извършва дейност като обслужващо дружество по смисъла на чл.18 от Закона за дружествата със специална инвестиционна цел. Предметът на дейност на „Реалтор” ООД - управление, обслужване и поддържане на недвижими имоти, организиране и извършване на строежи и подобрения, както и извършване на консултантска дейност в областта на недвижимите имоти.

По решение на общото събрание на съдружниците, проведено на 14.06.2021 г. дейността на дружество „Реалтор” ООД се прекратява и е открита процедура по ликвидация със срок на ликвидацията шест месеца. Поканата до кредиторите е обявена в търговски регистър и РЮЛНЦ на 08.09.2021 г, от когато тече и срокът на ликвидацията.

Дружество „Реалтор” ООД е заличен търговец, съгласно вписване в търговски регистър и РЮЛНЦ от 20.07.2022 г.

(f) „Фи Хелт застраховане” АД

През втората половина на 2010 г. Банката придоби мажоритарен пакет акции от капитала на „Здравноосигурителна каса Фи Хелт” АД (бивше наименование „Здравноосигурителна каса Прайм Хелт” АД). С решение на КФН от месец юни 2013 г. дружеството получи лиценз за извършване на застрахователна дейност. Наименованието е променено на „Фи Хелт Застраховане” АД, а предметът на дейност е извършване на застраховки - застраховка „Заболяване” и застраховка „Злополука”. През юни 2018 г. дружеството разширява лиценза си с още един клас застраховка „Разни финансови загуби”. Към 31 декември 2022 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 5,000 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 59.10%.

(g) „Болкан файненшъл сървисис” ЕООД

През февруари 2011 г. Банката придоби 100 броя дружествени дяла, представляващи 100% от капитала на „Болкан файненшъл сървисис” ЕООД. Дружеството е с предмет на дейност: консултантски услуги по внедряване на финансови информационни системи и разработка на софтуер. През януари 2012 г. дружеството се преобразува в еднолично акционерно дружество. Към 31 декември 2021 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 6,437 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 100%.

По решение на Управителния съвет на Банката, като едноличния собственик на капитала на „Болкан файненшъл сървисис” ЕООД от 11.11.2021 г., одобрено от Надзорния съвет на Банката от 22.12.2021 г., се прекратява дейността на дружеството, обявява се в ликвидация и е открита процедура по ликвидация.

Бележки към финансовите отчети**36. Дъщерни предприятия, продължение****(г) „Болкан файненшъл сървисис“ ЕАД, продължение**

„Болкан файненшъл сървисис“ ЕАД е заличен търговец, съгласно вписване в търговски регистър и РЮЛНЦ от 09.12.2022 г.

(h) „Търнараунд Мениджмънт“ ЕООД – заличен търговец, „Криейтив Инвестмънт“ ЕООД и „Лега Салюшънс“ ЕООД

През първото полугодие на 2013 г. Банката учреди дружествата „Търнараунд Мениджмънт“ ЕООД, „Криейтив Инвестмънт“ ЕООД и „Лега Салюшънс“ ЕООД като едноличен техен собственик. Капиталът на всяко от дружествата е минимално изискуемият по закон (2 лева), а предметът им на дейност включва производство и търговия на стоки и услуги в страната и чужбина („Търнараунд Мениджмънт“ ЕООД, „Криейтив Инвестмънт“ ЕООД), придобиване, управление и продажба на активи, обработка на информация, финансови консултации („Лега Салюшънс“ ЕООД) и други.

След проведена процедура по ликвидация на дружество „Търнараунд Мениджмънт“ ЕООД-заличен търговец, по решение на Управителния съвет на Банката, като едноличен собственик на капитала от 07.01.2021 г., одобрено от Надзорния съвет на Банката от 20.01.2021 г., на 11.01.2022 г. в Търговски регистър и РЮЛНЦ е отразено заличаването на дружеството.

(i) АМС „Имоти“ ЕООД

АМС „Имоти“ ЕООД е регистрирано през септември 2010 г. и е придобито от Банката при покупката на Юнионбанк ЕАД през 2013 г. като нейно дъщерно дружество. Предметът на дейност на дружеството включва дейности по придобиване на имуществени права и последващо тяхно прехвърляне, както и проучване и оценка на недвижими имоти, управление на недвижими имоти, консултански и други услуги. Към 31 декември 2022 г. капиталът на дружеството е 500 хил. лв., а Банката е едноличен негов собственик.

(j) „Майфин“ ЕАД

Управителният съвет на Банката на свое заседание на 21 март 2019 г. е взел решение за учредяване на еднолично акционерно дружество „Майфин“ ЕАД, чийто предмет на дейност е като издател на електронни пари по смисъла на чл. 34, ал. 2, т. 2 от Закона за платежните услуги и платежните системи. Решението на Управителния съвет на Банката е одобрено от Надзорния съвет на Банката на заседание на 27 март 2019 г. На 19 април 2019 г. Банката е внесла капитала по набирателна сметка, като внесенят капитал, съгласно решенията на компетентните органи на Банката е 1,000 хил. лв. Дружеството получава лиценз за извършване на дейност като дружество за електронни пари, както и заявените при подаване на лиценза платежни услуги, включени в предмета му на дейност с Решение № 71 от 27.02.2020 г. на Управителя на БНБ, с № БНБ-26660/02.03.2020 г. След получаване на лиценз, дружеството е вписано в Търговски регистър и регистъра на ЮЛНЦ на 25.03.2020 г. с вписване № 20200325093135.

Капиталът на дружеството е увеличен от 1 000 хил. лв. на 2 000 хил. лв., чрез издаване и записване от Банката като едноличен собственик на капитала на нови 1 000 000 броя обикновени, поименни безналични акции с право на глас с номинална стойност 1 (един) лева всяка една, на обща стойност 1 000 000 (един милион) лева. Решението за увеличение на капитала е взето на заседание на Управителния съвет на банката, проведено на 17.06.2021 г., одобрено от Надзорния съвет на Банката, на заседание проведено на 30.06.2021 г. Увеличението на капитала на дружеството е вписано в Търговски регистър и регистъра на ЮЛНЦ на 02.09.2021 г. с вписване № 20210902164014.

Бележки към финансовите отчети**36. Дъщерни предприятия, продължение****(к) Инкасо гарант ЕООД**

Инкасо гарант ЕООД е учредено с решение на УС от 09.08.2022 г., одобрено от НС с решение от 24.08.2022 г., вписано в Търговски регистър и РЮЛНЦ на 09.09.2022 г., с предмет на дейност: частна охранителна дейност, лична (професионална) охрана на физически лица, охрана на ценни пратки и товари, охрана на железопътния транспорт, охрана на имущество на физически и юридически лица, на сгради, помещения и стопански обекти, охрана с помощта на сигнално - известителна техника (след получаване на лиценз), разработване, проектиране и изграждане на високотехнологични системи за охрана и видеонаблюдение, както и всякаква търговска дейност, незабранена от закона.

Към 31 декември 2022 г. капиталът на дружеството е 100 хил. лв., а Банката е едноличен негов собственик.

37. Събития, възникнали след отчетния период

Не са възникнали коригиращи и значителни некоригиращи събития след датата на отчетния период, освен оповестените по-долу:

- Както е оповестено в бележка 29, в периода декември 2021 г. – август 2022 г. Банката успешно емитира безсрочни, некумулативни, необезпечени, дълбоко подчинени облигации в размер общо на 40 000 000 (четиридесет милиона) евро („Новата емисия“). Целта на Новата емисия бе да замени предходна емисия безсрочни, некумулативни, необезпечени, дълбоко подчинени облигации на Банката, със същия размер и регистрирана под ISIN код BG2100008114 („Старата емисия“).
- Съгласно регулаторните изисквания и след получено одобрение от БНБ, на 2 февруари 2023 г. Банката изкупи Старата емисия, в резултат на което планираната замяна на Старата емисия бе завършена успешно в съответствие със стратегията на Банката.